

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 2. apríla 2020*

Obsah

Právny rámec	4
Medzinárodné právo	4
Právo Únie.....	5
Smernica 2011/95/EÚ	5
Rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601	6
Okolnosti predchádzajúce sporom a konania pred podaním žaloby	11
Konanie na Súdnom dvore	13
O žalobách	14
O prípustnosti	14
O námietkach neprípustnosti vo veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17 založených na tom, že žaloby sú bezpredmetné a sú v rozpore s cieľom konania podľa článku 258 ZFEÚ	14
– Argumentácia účastníkov konania.....	14
– Posúdenie Súdny dvorom	14
O námietkach neprípustnosti vo veciach C-715/17 a C-718/17 založených na porušení zásady rovnosti zaobchádzania.....	17
– Argumentácia účastníkov konania.....	17
– Posúdenie Súdny dvorom	17
O námietke neprípustnosti vo veci C-718/17 založenej na porušení práva na obranu počas konania pred podaním žaloby	18
– Argumentácia účastníkov konania.....	18

* Jazyk konania: čeština, maďarčina a poľština.

– Posúdenie Súdny dvorom	19
O námietke neprípustnosti vo veci C-719/17 založenej na nepresnosti alebo nekoherencii žaloby	22
– Argumentácia účastníkov konania	22
– Posúdenie Súdny dvorom	22
O veci samej	24
O vecnej správnosti uvádzaného nesplnenia povinností	24
O dôvodoch, ktoré na svoju obranu uvádzajú Poľská republika a Maďarsko, založených na článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ	25
Argumentácia účastníkov konania	25
Posúdenie Súdny dvorom	26
O dôvode Českej republiky uvedenom na jej obranu a založenom na nefunkčnosti a neúčinnosti, ktorými trpí mechanizmus premiestnenia stanovený v rozhodnutiach 2015/1523 a 2015/1601 pri jeho uplatňovaní v praxi	31
Argumentácia účastníkov konania	31
Posúdenie Súdny dvorom	31
O trovách	33

„Nesplnenie povinnosti členským štátom – Rozhodnutia (EÚ) 2015/1523 a (EÚ) 2015/1601 – Článok 5 ods. 2 a 4 až 11 každého z týchto rozhodnutí – Dočasné opatrenia v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Helénskej republiky a Talianskej republiky – Núdzová situácia v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín na územie niektorých členských štátov – Premiestnenie týchto štátnych príslušníkov na územie ostatných členských štátov – Postup premiestnenia – Povinnosť členských štátov v pravidelných intervaloch, a minimálne každé tri mesiace, uviesť počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na ich územie – Nadväzujúce povinnosti vedúce k skutočnému premiestneniu – Záujmy členských štátov súvisiace s národnou bezpečnosťou a verejným poriadkom – Možnosť členského štátu dovoliť sa článku 72 ZFEÚ na neuplatňovanie záväzných aktov práva Únie“

V spojených veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17,

ktorých predmetom sú žaloby o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podané 21. a 22. decembra 2017,

Európska komisia, v zastúpení: Z. Malůšková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Poľskej republike, v zastúpení: E. Borawska-Kędzierska a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia,
žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš a A. Brabcová, splnomocnení zástupcovia,

Maďarsko, v zastúpení: M. Z. Fehér, splnomocnený zástupca,

vedľajší účastníci konania (vec C-715/17),

Európska komisia, v zastúpení: Z. Malušková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Maďarsku v zastúpení: M. Z. Fehér a G. Koós, splnomocnení zástupcovia,

žalovanému,

ktoré v konaní podporujú:

Česká republika, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš a A. Brabcová, splnomocnení zástupcovia,

Poľská republika, v zastúpení: E. Borawska-Kędzierska a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania (vec C-718/17),

a

Európska komisia, v zastúpení: Z. Malušková, A. Stobiecka-Kuik, G. Wils a A. Tokár, splnomocnení zástupcovia,

žalobkyňa,

proti

Českej republike, v zastúpení: M. Smolek, J. Vláčil, J. Pavliš a A. Brabcová, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorú v konaní podporujú:

Maďarsko, v zastúpení: M. Z. Fehér, splnomocnený zástupca,

Poľská republika, v zastúpení: E. Borawska-Kędzierska a B. Majczyna, splnomocnení zástupcovia,

vedľajší účastníci konania (vec C-719/17),

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predsedníčka tretej komory A. Prechal (spravodajkyňa), predseda Súdneho dvora K. Lenaerts, vykonávajúci funkciu sudcu tretej komory, sudcovia L. S. Rossi, J. Malenovský a F. Biltgen,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: M. Aleksejev, vedúci oddelenia,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 15. mája 2019,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 31. októbra 2019,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojou žalobou vo veci C-715/17 Európska komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Poľská republika si od 16. marca 2016 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/1523 zo 14. septembra 2015, ktorým sa zavádzajú dočasné opatrenia v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 239, 2015, s. 146) a článku 5 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/1601 z 22. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka (Ú. v. EÚ L 248, 2015, s. 80), ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí.
- 2 Svojou žalobou vo veci C-718/17 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Maďarsko si tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedlo primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jeho územie, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia.
- 3 Svojou žalobou vo veci C-719/17 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor určil, že Česká republika si tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí by mohli byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí.

Právny rámec

Medzinárodné právo

- 4 Dohovor týkajúci sa právneho postavenia utečencov bol podpísaný v Ženeve 28. júla 1951 [*Zbierka zmlúv Organizácie Spojených národov*, zv. 189, s. 150, č. 2545 (1954)] a nadobudol platnosť 22. apríla 1954. Tento dohovor bol doplnený Protokolom týkajúcim sa právneho postavenia utečencov, ktorý bol uzavretý v New Yorku 31. januára 1967 a nadobudol platnosť 4. októbra 1967 (ďalej len „Ženevský dohovor“).

- 5 Článok 1 Ženevského dohovoru najskôr v časti A definuje najmä pojem „utečenec“ a následne v časti F stanovuje:

„Ustanovenia tohto dohovoru sa nevzťahujú na žiadnu osobu, u ktorej sú vážne dôvody domnievať sa, že

- a) sa dopustila trestného činu proti mieru, trestných činov vojenských alebo trestných činov proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o takýchto trestných činoch;
- b) sa dopustila vážneho nepolitického trestného činu mimo štátu svojho azylu predtým, než v ňom bola prijatá ako utečenec;
- c) je vinná za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov.“

Právo Únie

Smernica 2011/95/EÚ

- 6 V kapitole III smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/95/EÚ z 13. decembra 2011 o normách pre oprávnenie štátnych príslušníkov tretej krajiny alebo osôb bez štátneho občianstva mať postavenie medzinárodnej ochrany, o jednotnom postavení utečencov alebo osôb oprávnených na doplnkovú ochranu a o obsahu poskytovanej ochrany (Ú. v. EÚ L 337, 2011, s. 9), nazvanej „Oprávnenie na postavenie utečenca“, sa nachádza článok 12 s názvom „Vylúčenie“, ktorý v odsekoch 2 a 3 znie:

„2. Štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva sú vylúčení zo získania postavenia utečenca, ak existujú vážne dôvody domnievať sa:

- a) že sa dopustili trestného činu proti mieru, vojnových zločinov alebo trestných činov proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o takýchto trestných činoch;
- b) že sa dopustili vážneho nepolitického trestného činu mimo štátu svojho azylu pred tým, ako v ňom boli prijatí ako utečenci, čo znamená čas vydania povolenia na pobyt na základe priznania postavenia utečenca; najmä neludské činy, aj keď sú spáchané s údajne politickým cieľom, môžu byť klasifikované ako vážne nepolitické trestné činy;
- c) že sú vinní za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov, ako sú uvedené v preambule a článkoch 1 a 2 Charty Organizácie Spojených národov [podpísanej v San Franciscu 26. júna 1945].

3. Odsek 2 sa uplatňuje na osoby, ktoré podnecujú trestné činy alebo sa inak podieľajú na páchaní trestných činov alebo činov uvedených v tomto dokumente.“

- 7 Kapitola V smernice 2011/95 s názvom „Predpoklady na poskytnutie doplnkovej ochrany“ obsahuje článok 17, nazvaný „Vylúčenie“, podľa ktorého:

„1. Štátny príslušník tretej krajiny alebo osoba bez štátneho občianstva sú vylúčení z oprávnenia na doplnkovú ochranu, ak existujú vážne dôvody domnievať sa:

- a) že sa dopustili trestného činu proti mieru, vojnových zločinov alebo trestných činov proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o takýchto trestných činoch;

- b) že sa dopustili závažného trestného činu;
- c) že sú vinní za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov, ako sú uvedené v preambule a článkoch 1 a 2 Charty Organizácie Spojených národov;
- d) že predstavujú nebezpečenstvo pre spoločnosť alebo bezpečnosť členského štátu, v ktorom sú prítomní.

2. Odsek 1 sa uplatňuje na osoby, ktoré podnecujú trestné činy alebo sa inak podieľajú na páchaní trestných činov alebo činov uvedených v tomto dokumente.

3. Členské štáty môžu vylúčiť štátneho príslušníka tretej krajiny alebo osobu bez štátneho občianstva z oprávnenia na doplnkovú ochranu, ak pred svojím vstupom do dotknutého členského štátu spáchali jeden alebo viacero trestných činov mimo rozsahu odseku 1, ktoré by boli postihnutelné trestom odňat[ia] slobody, ak by boli spáchané v dotknutom členskom štáte, a ak opustili svoju krajinu pôvodu iba preto, aby sa vyhli sankciám vyplývajúcim z týchto trestných činov.“

Rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601

8 Odôvodnenia 1, 2, 7, 11, 12, 23, 25, 26, 31 a 32 rozhodnutia 2015/1601 zneli:

„(1) Podľa článku 78 ods. 3 [ZFEÚ], ak sa jeden alebo viac členských štátov ocitne v núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín, môže Rada na návrh Komisie a po konzultácii s Európskym parlamentom prijať dočasné opatrenia v prospech dotknutého členského štátu, respektíve dotknutých členských štátov.

(2) Podľa článku 80 ZFEÚ sa politiky Únie v oblasti hraničných kontrol, azylu a prisťahovalectva a ich vykonávanie majú spravovať zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi a právne akty Únie prijaté v tejto oblasti majú obsahovať vhodné opatrenia na uplatnenie tejto zásady.

...

(7) Európska rada na svojom zasadnutí 25. a 26. júna 2015 okrem iného rozhodla, že súbežne by sa mali rozvinúť tri kľúčové dimenzie: premiestnenie/presídlenie, návrat/readmisia/reintegrácia a spolupráca s krajinami pôvodu a tranzitu. Európska rada sa vzhľadom na súčasnú núdzovú situáciu a záväzok posilniť solidaritu a zodpovednosť dohodla najmä na tom, že počas dvoch rokov sa dočasne a výnimočne z Talianska a Grécka do iných členských štátov premiestni 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, na ktorej sa budú podieľať všetky členské štáty.

...

(11) Vzhľadom na osobitnú situáciu členských štátov prijali zástupcovia vlád členských štátov zasadajúci v [Európskej rade] 20. júla 2015 na základe konsenzu uznesenie o premiestnení 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Grécka a Talianska. Počas dvoch rokov sa z Talianska premiestni 24 000 osôb a z Grécka 16 000 osôb. Rada [Európskej únie] prijala 14. septembra 2015 rozhodnutie... 2015/1523, ktorým sa vytvoril dočasný a mimoriadny mechanizmus premiestnenia osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka do iných členských štátov.

(12) V posledných mesiacoch sa opäť prudko zvýšil migračný tlak na južnej vonkajšej pozemnej a námornej hranici, pričom v dôsledku zvýšeného počtu migrantov prichádzajúcich do a z Grécka sa aj naďalej presúvali migračné toky zo stredného a východného Stredozemia smerom na západobalkánsku trasu. Vzhľadom na túto situáciu by sa mali zabezpečiť ďalšie dočasné opatrenia na zmiernenie azylového tlaku z Talianska a Grécka [zmiernenie tlaku vyvíjaného na azylový systém Talianska a Grécka – *neoficiálny preklad*].

...

(23) Opatrenia zamerané na premiestnenie z Talianska a Grécka ustanovené v tomto rozhodnutí zahŕňajú dočasnú výnimku z pravidla ustanoveného v článku 13 ods. 1 [nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 604/2013 z 26. júna 2013, ktorým sa stanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 31)], podľa ktorého by inak Taliansko a Grécko boli zodpovedné za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu na základe kritérií stanovených v kapitole III uvedeného nariadenia, ako aj dočasnú výnimku z procesných krokov ustanovených v článkoch 21, 22 a 29 uvedeného nariadenia vrátane lehôt. Ostatné ustanovenia nariadenia... č. 604/2013... sa uplatňujú naďalej...

...

(25) Musel sa urobiť výber, pokiaľ ide o kritériá, ktoré sa majú uplatniť pri rozhodovaní o tom, ktorí žiadatelia sa majú premiestniť z Talianska a Grécka a aký má byť ich počet, a to bez toho, aby boli dotknuté rozhodnutia o žiadostiach o udelenie azylu na vnútroštátnej úrovni. Predpokladá sa jasný a funkčný systém, ktorý vychádza z limitu priemernej miery rozhodnutí o poskytnutí medzinárodnej ochrany v konaní na prvom stupni na úrovni Únie podľa definície Eurostatu z celkového počtu rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijatých na prvom stupni na úrovni Únie, ako sa uvádza v najnovších dostupných štatistikách. Tento limit by na jednej strane mal v maximálnom možnom rozsahu zabezpečiť, aby všetci žiadatelia, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, mohli svoje práva na ochranu v členskom štáte premiestnenia využívať v plnej miere a čo najskôr. Na druhej strane by mal v maximálnej možnej miere zabrániť tomu, aby boli žiadatelia, ktorí pravdepodobne dostanú zamietavé rozhodnutie o svojej žiadosti, premiestnení do iného členského štátu a aby sa im tak neoprávnene predĺžil pobyt v Únii. Na základe najnovších dostupných aktualizovaných štvrtročných údajov Eurostatu o prvostupňových rozhodnutiach by sa v tomto rozhodnutí mal použiť limit 75 %.

(26) Dočasné opatrenia sú určené na zmiernenie značného azylového tlaku, ktorému je vystavené Taliansko a Grécko, a to najmä prostredníctvom premiestnenia značného počtu žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu a ktorí prídu na územie Talianska alebo Grécka po dni, keď toto rozhodnutie nadobudne účinnosť. Na základe celkového počtu štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí v roku 2015 neregulárne vstúpili na územie Talianska a Grécka, a počtu tých, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, by sa malo z Talianska a Grécka premiestniť celkovo 120 000 žiadateľov, ktorí jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu. ...

...

(31) Je potrebné zabezpečiť zavedenie rýchleho postupu premiestnenia a doplniť vykonávanie dočasných opatrení úzkou administratívnou spoluprácou medzi členskými štátmi a operačnou podporou, ktoré poskytne [Európsky podporný úrad pre azyl (EASO)].

- (32) Počas celého postupu premiestnenia, až kým sa nevykoná odovzdanie žiadateľa, by sa mala zohľadňovať národná bezpečnosť a verejný poriadok. Ak členský štát z opodstatnených dôvodov považuje žiadateľa za nebezpečenstvo pre svoju národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, mal by o tom pri úplnom rešpektovaní základných práv žiadateľa, vrátane príslušných pravidiel o ochrane údajov, informovať ostatné členské štáty.“
- 9 Odôvodnenia 1, 2, 7, 23, 25, 26, 31 a 32 rozhodnutia 2015/1601 mali v podstate rovnaké znenie ako odôvodnenia 1, 2, 6, 18, 20, 21, 25 a 26 rozhodnutia 2015/1523.
- 10 Článok 1 rozhodnutia 2015/1601, nazvaný „Predmet úpravy“, v odseku 1 stanovoval v podstate rovnaké znenie ako článok 1 rozhodnutia 2015/1523:
- „Týmto rozhodnutím sa zavádzajú dočasné opatrenia v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka, s cieľom podporiť ich v lepšom zvládaní núdzovej situácie v dôsledku náhleho príchodu štátnych príslušníkov tretích krajín do týchto členských štátov.“
- 11 Článok 2 oboch týchto rozhodnutí, nazvaný „Vymedzenie pojmov“, stanovoval:
- „Na účely tohto rozhodnutia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:
- ...
- e) ‚premiestnenie‘ je odovzdanie žiadateľa z územia členského štátu, ktorý sa podľa kritérií stanovených v kapitole III nariadenia... č. 604/2013 považuje za zodpovedný za posúdenie jeho žiadosti o medzinárodnú ochranu, na územie členského štátu premiestnenia;
- f) ‚členský štát premiestnenia‘ je členský štát, ktorý sa po premiestnení žiadateľa na územie tohto členského štátu stane zodpovedným za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa nariadenia... č. 604/2013.“
- 12 Článok 3 rozhodnutia 2015/1601, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, v rovnakom znení ako článok 3 rozhodnutia 2015/1523 stanovuje:
- „1. Premiestnenie sa podľa tohto rozhodnutia uskutoční iba v prípade žiadateľa, ktorý podal svoju žiadosť o medzinárodnú ochranu v Taliansku alebo Grécku, a za ktorého by boli inak tieto štáty zodpovedné podľa kritérií na určenie zodpovedného členského štátu stanovených v kapitole III nariadenia... č. 604/2013.
2. Premiestnenie podľa tohto rozhodnutia sa uplatňuje iba v prípade žiadateľa so štátnou príslušnosťou, v prípade ktorej podiel rozhodnutí o poskytnutí medzinárodnej ochrany na celkovom počte rozhodnutí o žiadostiach o medzinárodnú ochranu prijatých v konaní na prvom stupni podľa kapitoly III smernice [Európskeho parlamentu a Rady] 2013/32/EÚ [z 26. júna 2013 o spoločných konaniach o poskytovaní a odnímaní medzinárodnej ochrany (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 60)] predstavuje podľa najnovších dostupných a za posledný štvrtrok aktualizovaných údajov Eurostatu v priemere za celú Úniu 75 % alebo viac. ...“
- 13 Článok 4 rozhodnutia 2015/1523 stanovoval premiestnenie 40 000 osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, z Talianska a Grécka na územie ostatných členských štátov, na ktoré sa toto rozhodnutie uplatňovalo s výnimkou Maďarska, pričom z Talianska sa malo premiestniť 24 000 žiadateľov a z Grécka 16 000 žiadateľov.

14 Článok 4 rozhodnutia 2015/1601 stanovoval:

„1. 120 000 žiadateľov sa do ostatných členských štátov premiestňuje takto:

- a) Z Talianska sa na územie ostatných členských štátov premiestni 15 600 žiadateľov podľa tabuľky uvedenej v prílohe I.
- b) Z Grécka sa na územie ostatných členských štátov premiestni 50 400 žiadateľov podľa tabuľky uvedenej v prílohe II.
- c) 54 000 žiadateľov sa premiestni na územie ostatných členských štátov pomerne podľa počtov stanovených v prílohách I a II, a to buď v súlade s odsekom 2 tohto článku, alebo prostredníctvom zmeny tohto rozhodnutia, ako sa uvádza v článku 1 ods. 2 a v odseku 3 tohto článku.

2. Od 26. septembra 2016 sa z Talianska a Grécka premiestni na územie iných členských štátov 54 000 žiadateľov uvedených v odseku 1 písm. c), a to pomerne podľa odseku 1 písm. a) a b) a na základe počtov stanovených v prílohách I a II. Komisia predloží Rade návrh o počtoch žiadateľov, ktorí sa majú zodpovedajúcim spôsobom prideliť jednotlivým členským štátom.

...“

15 Článok 1 rozhodnutia Rady (EÚ) 2016/1754 z 29. septembra 2016 (Ú. v. EÚ L 268, 2016, s. 82) doplnil do článku 4 napadnutého rozhodnutia nasledujúci odsek:

„3a. V súvislosti s premiestnením žiadateľov uvedených v odseku 1 písm. c) sa členské štáty môžu rozhodnúť splniť svoj záväzok prijatím sýrskych štátnych príslušníkov nachádzajúcich sa v Turecku na svoje územie na základe iných vnútroštátnych alebo multilaterálnych systémov legálneho prijímania osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu, než je systém presídľovania, ktorý bol predmetom záverov zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v [Európskej] [r]ade z 20. júla 2015. Záväzok príslušného členského štátu sa primerane zníži o počet osôb, ktoré tento členský štát takto prijme.

...“

16 Prílohy I a II rozhodnutia 2015/1601 obsahovali tabuľky, v ktorých sa pre členské štáty okrem Helénskej republiky a Talianskej republiky, na ktoré sa toto rozhodnutie uplatňovalo, vrátane Poľskej republiky, Maďarska a Českej republiky, uvádzali záväzné počty žiadateľov o medzinárodnú ochranu z Talianska alebo Grécka, ktorí mali byť premiestnení na územie každého z týchto členských štátov.

17 Článok 5 rozhodnutia 2015/1601 s názvom „Postup premiestnenia“ stanovoval:

....

2. Členské štáty pravidelne, a minimálne každé tri mesiace, uvádzajú počet žiadateľov, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na ich územie, a akékoľvek iné relevantné informácie.

3. Na základe uvedených informácií Taliansko a Grécko s pomocou EASO a prípadne styčných úradníkov členských štátov uvedených v odseku 8 tohto článku identifikujú jednotlivých žiadateľov, ktorých by bolo možné premiestniť do iných členských štátov, a čo najskôr poskytnú kontaktným miestam týchto členských štátov všetky relevantné informácie. Na uvedený účel sa uprednostnia zraniteľní žiadatelia v zmysle článkov 21 a 22 [smernice Európskeho parlamentu a Rady] 2013/33/EÚ [z 26. júna 2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 96)].

4. Taliansko a Grécko na základe schválenia členským štátom premiestnenia prijímú po konzultácii s EASO čo najskôr rozhodnutie o premiestnení každého z identifikovaných žiadateľov do konkrétneho členského štátu premiestnenia a informujú žiadateľa v súlade s článkom 6 ods. 4. Členský štát premiestnenia môže rozhodnúť o neschválení premiestnenia žiadateľa len vtedy, ak existujú opodstatnené dôvody uvedené v odseku 7 tohto článku.

5. Žiadatelia, ktorým v súlade s povinnosťami stanovenými v článku 9 nariadenia [Európskeho parlamentu a Rady] (EÚ) č. 603/2013 z 26. júna 2013 o zriadení systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie nariadenia (EÚ) č. 604/2013, ktorým sa ustanovujú kritériá a mechanizmy na určenie členského štátu zodpovedného za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podanej štátnym príslušníkom tretej krajiny alebo osobou bez štátnej príslušnosti v jednom z členských štátov a o žiadostiach orgánov členských štátov na presadzovanie práva a Europolu o porovnanie s údajmi v systéme Eurodac na účely presadzovania práva a o zmene nariadenia (EÚ) č. 1077/2011, ktorým sa zriaďuje Európska agentúra na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (Ú. v. EÚ L 180, 2013, s. 1)], musia byť odobraté odtlačky prstov, môžu byť navrhnutí na premiestnenie iba vtedy, ak im boli odtlačky prstov odobraté a zaslané v zmysle uvedeného nariadenia do centrálného systému Eurodac.

6. Odovzdanie žiadateľa na územie členského štátu premiestnenia sa uskutoční čo najskôr po dni oznámenia rozhodnutia o odovzdaní uvedeného v článku 6 ods. 4 tohto rozhodnutia dotknutej osobe. Taliansko a Grécko oznámia členskému štátu premiestnenia dátum a čas odovzdania, ako aj akékoľvek iné relevantné informácie.

7. Členské štáty si zachovávajú právo odmietnuť premiestnenie žiadateľa iba v prípade, ak existujú opodstatnené dôvody na to, aby sa žiadateľ považoval za hrozbu pre ich národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok, alebo ak existujú závažné dôvody pre uplatňovanie ustanovení o vylúčení stanovených v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95/EÚ.

8. Na účely vykonávania všetkých aspektov postupu premiestnenia opísaných v tomto článku môžu členské štáty rozhodnúť o vymenovaní styčných úradníkov na účely ich vyslania do Talianska a Grécka po výmene všetkých relevantných informácií.

9. Členské štáty v súlade s *acquis* Únie v plnej miere vykonávajú svoje povinnosti. Preto Taliansko a Grécko zabezpečia identifikáciu, registráciu a odber odtlačkov na účely postupu premiestnenia. V záujme zabezpečenia účinnosti a zvládnuteľnosti tohto postupu sa náležite pripravia zariadenia na prijímanie migrantov a príslušné opatrenia, aby bolo možné tieto osoby dočasne ubytovať, a to v súlade s *acquis* Únie, kým sa urýchlene neprijme rozhodnutie o ich situácii. Žiadatelia, ktorí sa postupu premiestnenia vyhnú, sú z premiestnenia vylúčení.

10. Postup premiestnenia ustanovený v tomto článku sa dokončí čo najrýchlejšie a najneskôr do dvoch mesiacov po tom, čo členský štát premiestnenia poskytol údaje uvedené v odseku 2, pokiaľ členský štát premiestnenia nevydal schválenie uvedené v odseku 4 menej ako dva týždne pred uplynutím tohto dvojmesačného obdobia. V takomto prípade sa lehota na ukončenie postupu premiestnenia môže predĺžiť najviac o ďalšie dva týždne. Okrem toho sa táto lehota môže podľa potreby predĺžiť o ďalšie štyri týždne, ak to Taliansko alebo Grécko preukážu objektívnymi praktickými prekážkami, ktoré bránia uskutočneniu odovzdania.

Ak sa postup premiestnenia nedokončí v uvedených lehotách a pokiaľ sa Taliansko a Grécko nedohodnú s členským štátom premiestnenia na primeranom predĺžení lehoty, Taliansko a Grécko sú naďalej zodpovedné za posúdenie žiadosti o medzinárodnú ochranu podľa nariadenia (EÚ) č. 604/2013.

11. Členský štát premiestnenia po premiestnení žiadateľa odoberie odlačky prstov žiadateľa a zašle ich do centrálného systému Eurodac v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) č. 603/2013 a aktualizuje súbory údajov v súlade s článkom 10, prípadne článkom 18 uvedeného nariadenia.“
- 18 Článok 5 rozhodnutia 2015/1523 s názvom „Postup premiestnenia“ bol v podstate formulovaný rovnako ako článok 5 rozhodnutia 2015/1601.
- 19 Článok 12 rozhodnutia 2015/1523 a rozhodnutia 2015/1601 najmä stanovoval, že Komisia predloží Rade každých šesť mesiacov správu o vykonávaní týchto rozhodnutí.
- 20 Komisia sa následne zaviazala predložiť mesačné správy o vykonávaní rôznych opatrení premiestnenia a presídlenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu prijatých na úrovni Únie, vrátane tých, ktoré sú stanovené v rozhodnutiach 2015/1523 a 2015/1601. Na tomto základe Komisia predložila Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade pätnásť správ o premiestnení a presídlení.
- 21 V dňoch 15. novembra 2017 a 14. marca 2018 Komisia tiež predložila správy o pokroku, ktoré obsahujú najmä aktualizované údaje o premiestnení vykonanom na základe rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601.
- 22 Z článku 13 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2015/1523 vyplýva, že toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 16. septembra 2015 a uplatňovalo sa do 17. septembra 2017. článok 13 ods. 3 tohto rozhodnutia stanovoval, že toto rozhodnutie sa uplatňuje na osoby, ktoré vstúpili na talianske a grécke územie od 16. septembra 2015 do 17. septembra 2017, ako aj na žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí vstúpili na územie týchto členských štátov od 15. augusta 2015.
- 23 V súlade s článkom 13 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2015/1601 toto rozhodnutie nadobudlo účinnosť 25. septembra 2015 a uplatňovalo sa do 26. septembra 2017. článok 13 ods. 3 tohto rozhodnutia stanovoval, že toto rozhodnutie sa uplatňuje na osoby, ktoré vstúpili na talianske a grécke územie od 25. septembra 2015 do 26. septembra 2017, ako aj na žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí vstúpili na územie týchto členských štátov od 24. marca 2015.

Okolnosti predchádzajúce sporom a konania pred podaním žaloby

- 24 Dňa 16. decembra 2015 Poľská republika na základe článku 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 uviedla počet 100 žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť rýchlo premiestnení na jej územie, z toho 65 z Grécka a 35 z Talianska. Následne Helénska republika a Talianska republika identifikovali 73 a 36 osôb, o ktorých premiestnenie požiadali Poľskú republiku. Tento posledný uvedený členský štát nevyhovel týmto žiadosťami a žiadny žiadateľ o medzinárodnú ochranu nebol premiestnený na územie tohto členského štátu na základe rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601. Poľská republika už potom neprijala nijaké záväzky premiestnenia.
- 25 Je nesporné, že Maďarsko, ktoré sa nezúčastnilo na opatrení dobrovoľného premiestnenia podľa rozhodnutia 2015/1523, nikdy neuviedlo počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí by mohli byť rýchlo premiestnení na jeho územie podľa článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, a že v dôsledku toho nebol na územie tohto členského štátu na základe tohto rozhodnutia premiestnený žiadny žiadateľ o medzinárodnú ochranu.
- 26 Dňa 5. februára a 13. mája 2016 Česká republika na základe článku 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 uviedla počet 30 a 20 žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť rýchlo premiestnení na jej územie, z toho 20 a potom 10 z Grécka a dvakrát po 10 z Talianska. Helénska republika a Talianska republika identifikovali 30 a 10 osôb, o ktorých premiestnenie požiadali do Českej republiky. Tento posledný uvedený členský štát súhlasil s premiestnením 15 osôb z Grécka, z ktorých 12 bolo skutočne premiestnených. Česká republika neprijala žiadnu z osôb

identifikovaných Talianskou republikou a nedošlo k nijakému premiestneniu z Talianska do Českej republiky. V dôsledku toho bolo na základe rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 premiestnených na územie Českej republiky celkovo 12 žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí všetci prišli z Grécka. Po 13. máji 2016 Česká republika už neprijala žiadny záväzok premiestnenia.

- 27 Listami z 10. februára 2016 Komisia vyzvala Poľskú republiku, Maďarsko a Českú republiku, aby minimálne každé tri mesiace oznámili údaje o počte žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť premiestnení na ich územie, ako aj na premiestnenie takýchto žiadateľov v pravidelných intervaloch s cieľom splniť si svoje zákonné povinnosti.
- 28 Listami z 5. augusta 2016 Komisia pripomenula všetkým členským štátom ich povinnosti premiestnenia na základe rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601.
- 29 V liste z 28. februára 2017, zaslanom spoločne Komisiou a predsedníctvom Rady Európskej únie ministrom vnútra, boli členské štáty, ktoré ešte nevykonali premiestnenie alebo ktoré nepristúpili k premiestneniu v pomere svojej kvóty, vyzvané bezodkladne zvýšiť svoje úsilie.
- 30 Česká republika v liste z 1. marca 2017 uviedla, že sa domnieva, že jej prvá ponuka z 5. februára 2016 spočívajúca v premiestnení 30 osôb je dostatočná.
- 31 Dňa 5. júna 2017 Česká republika prijala uznesenie vlády č. 439, v ktorom sa rozhodla pozastaviť plnenie svojich povinností prijatých na zasadnutí Európskej rady 25. a 26. júna 2015, ktoré boli následne formalizované na zasadnutí zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Európskej rade 20. júla 2015 a vykonané rozhodnutím 2015/1523, ako aj plnenie svojich povinností vyplývajúcich z rozhodnutia 2015/1601 „vzhľadom na závažné zhoršenie stavu v oblasti bezpečnosti v Únii... a vzhľadom na zjavnú nefunkčnosť systému premiestnenia“.
- 32 Komisia vo viacerých správach Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade o premiestnení a presídlení trvala na tom, aby členské štáty v pravidelných intervaloch oznamovali počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť premiestnení na ich územie v súlade s povinnosťami, ktoré má každý členský štát na základe rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601, a pod hrozbou žaloby o nesplnenie povinnosti pristupovali k skutočnému premiestneniu v pomere svojich záväzkov a najmä kvót uvedených v prílohách I a II rozhodnutia 2015/1601.
- 33 Vo svojich oznámeniach z 18. mája 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Tretia správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 360 final], z 15. júna 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Štvrtá správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 416 final], z 13. júla 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Piata správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 480 final], z 28. septembra 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Šiesta správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 636 final], z 9. novembra 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Siedma správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 720 final], ako aj z 8. decembra 2016 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Ôsma správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2016) 791 final], Komisia uviedla, že si vyhradzuje právo uplatniť právomoci, ktoré jej prináležia na základe Zmlúv, ak by dotknuté členské štáty neprijali potrebné opatrenia na splnenie svojich povinností v oblasti premiestnenia, ako sú stanovené v rozhodnutiach 2015/1523 a 2015/1601.
- 34 Okrem toho vo svojich oznámeniach z 8. februára 2017 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Deviata správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 74 final], z 2. marca 2017 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Desiata správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 202 final], z 12. apríla 2017 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Jedenásta správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 212 final], ako aj zo 16. mája 2017 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Dvanásta správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 260 final], Komisia požiadala osobitne Poľskú republiku, Maďarsko a Českú republiku, aby si splnili

povinnosti premiestnenia, ktoré majú na základe rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601, tým že premiestnia žiadateľov o medzinárodnú ochranu alebo prijímú záväzky premiestnenia. Uviedla, že si vyhradzuje možnosť začať konania o nesplnení povinnosti proti týmto členským štátom, ak si svoje povinnosti nesplnia čo najrýchlejšie.

- 35 V dvanástej správe o premiestňovaní a presídľovaní Komisia požadovala, aby členské štáty, ktoré ešte nepremiestnili žiadnych žiadateľov o medzinárodnú ochranu alebo už vyše jedného roka neuviedli počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorých možno premiestniť z Grécka a Talianska na ich územie, bezodkladne alebo najneskôr do jedného mesiaca pristúpili k takémuto premiestneniu a plneniu záväzkov.
- 36 Výzvou z 15. júna 2017, pokiaľ ide o Maďarsko a Českú republiku, a zo 16. júna 2017, pokiaľ ide o Poľskú republiku, Komisia začala konanie o nesplnení povinnosti podľa článku 258 ods. 1 ZFEÚ proti týmto trom členským štátom. V týchto výzvach Komisia tvrdila, že tieto členské štáty nedodrжали povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, a v dôsledku toho ani ich nadväzujúce povinnosti premiestnenia stanovené v článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo v článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601.
- 37 Keďže odpovede Poľskej republiky, Maďarska a Českej republiky na tieto výzvy Komisiu nepresvedčili, zaslala 26. júla 2017 každému z týchto troch členských štátov odôvodnené stanovisko, v ktorom trvala na svojom stanovisku, podľa ktorého si Poľská republika od 16. marca 2016 a Maďarsko od 25. decembra 2015 a Česká republika od 13. augusta 2016 nesplnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako ani v dôsledku toho nadväzujúce povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo z článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601, pričom tieto tri členské štáty vyzvala, aby v lehote štyroch týždňov, teda najneskôr do 23. augusta 2017, prijali opatrenia potrebné na splnenie uvedených povinností.
- 38 Na uvedené odôvodnené stanoviská odpovedali Česká republika listom z 22. augusta 2017, ako aj Poľská republika a Maďarsko listami z 23. augusta toho istého roku.
- 39 Komisia vo svojom oznámení Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade zo 6. septembra 2017 – Pätnásta správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 465 final] opäť konštatovala, že Poľská republika a Maďarsko boli jedinými členskými štátmi, ktoré nepremiestnili žiadneho žiadateľa o medzinárodnú ochranu, že Poľská republika od 16. decembra 2015 už neprijala záväzky premiestnenia a že Česká republika už od 13. mája 2016 neprijala takéto záväzky a od augusta 2016 už nepristúpila k premiestneniu. Žiadala, aby tieto tri členské štáty čo najskôr prijali záväzky premiestnenia a bezodkladne vykonali premiestnenie. Okrem toho v tomto oznámení odkázala na rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada (C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631), pričom uviedla, že Súdny dvor týmto rozsudkom potvrdil platnosť rozhodnutia 2015/1601.
- 40 Listami z 19. septembra 2017 Komisia upozornila Poľskú republiku, Maďarsko a Českú republiku na tento rozsudok, pričom zopakovala, že tento rozsudok potvrdil platnosť rozhodnutia 2015/1601, a vyzvala tieto tri členské štáty, aby čo najskôr prijali opatrenia potrebné na prijatie záväzkov premiestnenia a vykonanie premiestnenia.
- 41 Keďže Komisia nedostala odpoveď na tieto listy, rozhodla sa podať túto žalobu.

Konanie na Súdnom dvore

- 42 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 8. júna 2018 bol povolený vstup Českej republiky a Maďarska do konania ako vedľajších účastníkov konania na podporu návrhov Poľskej republiky vo veci C-715/17.

- 43 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 12. júna 2018 bol Maďarsku a Poľskej republike povolený vstup do konania ako vedľajších účastníkov konania na podporu návrhov Českej republiky vo veci C-719/17.
- 44 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 13. júna 2018 bol povolený vstup Českej republiky a Poľskej republiky do konania ako vedľajších účastníkov konania na podporu návrhov Maďarska vo veci C-718/17.
- 45 Po vypočutí účastníkov konania a generálnej advokátky je v súlade s článkom 54 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora potrebné spojiť tieto veci na účely rozsudku z dôvodu ich vzájomnej súvislosti.

O žalobách

O prípustnosti

- 46 Tri dotknuté členské štáty uvádzajú niekoľko argumentov spochybňujúcich prípustnosť žaloby o nesplnenie povinnosti, ktorá sa ich týka.

O námietkach neprípustnosti vo veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17 založených na tom, že žaloby sú bezpredmetné a sú v rozpore s cieľom konania podľa článku 258 ZFEÚ

– Argumentácia účastníkov konania

- 47 Tri dotknuté členské štáty v podstate tvrdia, že žaloba, ktorá sa ich týka, je neprípustná, pretože aj keby Súdny dvor konštatoval nesplnenie povinností vyplývajúcich z rozhodnutia 2015/1523 a/alebo z rozhodnutia 2015/1601, ktoré sa im vytyka, nič by to nemenilo na tom, že jednotlivé dotknuté členské štáty by nemohli splniť povinnosti stanovené článkom 5 ods. 2 a 4 až 11 každého z týchto rozhodnutí, a nesplnenie povinností napraviť, keďže obdobie uplatňovania týchto rozhodnutí a v dôsledku toho povinností, ktoré ukladajú, definitívne uplynulo 17. a 26. septembra 2017.
- 48 Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že cieľom žaloby podanej podľa článku 258 ZFEÚ musí byť určenie existencie nesplnenia povinnosti na účely ukončenia tohto neplnenia povinnosti a jej jediným cieľom nemôže byť vyhlásenie čisto deklarátorneho rozsudku, ktorým sa konštatuje existencia nesplnenia povinnosti.
- 49 Žaloby sú preto bezpredmetné a nie sú v súlade s cieľom konania o nesplnení povinnosti uvedeného v článku 258 ZFEÚ.
- 50 Okrem toho, pokiaľ ide o nesplnenie povinností vyplývajúcich z aktov Únie, ktorých uplatniteľnosť definitívne uplynula a ktoré už nemožno napraviť, Komisia nemôže tvrdiť, že má dostatočný záujem na tom, aby Súdny dvor konštatoval tieto nesplnenia povinnosti.
- 51 Komisia tieto argumenty odmieta.

– Posúdenie Súdnyim dvorom

- 52 Treba pripomenúť, že cieľom, ktorý sleduje konanie upravené v článku 258 ZFEÚ, je objektívne konštatovanie, že členský štát si nesplnil povinnosti, ktoré mu ukladá Zmluva o FEÚ alebo akt sekundárneho práva, a že takéto konanie umožňuje tiež určiť, či členský štát v prejednávanej veci porušil právo Únie (rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 40 a citovaná judikatúra).

- 53 V tomto kontexte jedným z cieľov konania pred podaním žaloby je poskytnúť dotknutému členskému štátu možnosť, aby si splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. septembra 2015, Komisia/Slovensko, C-433/13, EU:C:2015:602, body 39 a 40, ako aj citovanú judikatúru).
- 54 Zo znenia článku 258 druhého odseku ZFEÚ vyplýva, že ak daný členský štát nevyhovел odôvodnenému stanovisku v lehote stanovenej v tomto stanovisku, Komisia sa môže obrátiť na Súdny dvor. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sa má preto existencia nesplnenia povinnosti posudzovať vo vzťahu k situácii, ktorá bola v členskom štáte pri uplynutí tejto lehoty (rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 39 a citovaná judikatúra).
- 55 Je pravda, ako to pripomínajú tri dotknuté členské štáty, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že úlohou Komisie je z úradnej moci a vo všeobecnom záujme dbať na uplatňovanie práva Únie členskými štátmi a konštatovať existenciu prípadných nesplnení povinností, ktoré z toho vyplývajú, s cieľom odstrániť ich (pozri najmä rozsudok zo 7. apríla 2011, Komisia/Portugalsko, C-20/09, EU:C:2011:214, bod 41 a citovanú judikatúru).
- 56 Túto judikatúru však treba chápať v tom zmysle, že v žalobe o nesplnenie povinnosti Komisia nemôže Súdny dvor navrhnúť iné než určenie existencie údajného nesplnenia povinnosti na účely jeho odstránenia. Komisia tak nemôže napríklad žiadať, aby Súdny dvor v rámci žaloby o nesplnenie povinnosti nariadil členskému štátu, aby sa správal určitým spôsobom s cieľom dosiahnuť súlad s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. apríla 2011, Komisia/Portugalsko, C-20/09, EU:C:2011:214, bod 41).
- 57 Naopak, žaloba o nesplnenie povinnosti je prípustná, ak sa Komisia obmedzí na návrh, aby Súdny dvor určil existenciu údajného nesplnenia povinnosti, najmä v situácii, o akú ide v prejednávanej veci, v ktorej akt sekundárneho práva Únie, ktorého porušenie sa tvrdí, prestal byť s konečnou platnosťou uplatniteľný po dátume uplynutia lehoty uloženej v odôvodnenom stanovisku.
- 58 Vzhľadom na judikatúru pripomenutú v bode 52 tohto rozsudku totiž takáto žaloba o nesplnenie povinnosti v rozsahu, v akom jej predmetom je, aby Súdny dvor objektívne konštatoval, že členský štát nedodrжал povinnosti, ktoré mu vyplývajú z aktu sekundárneho práva, a umožňuje určiť, či členský štát v prejednávanej veci porušil právo Únie, je v plnom rozsahu v súlade s cieľom sledovaným postupom stanoveným v článku 258 ZFEÚ.
- 59 V tomto kontexte treba uviesť, že doba uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 definitívne uplynula 17. a 26. septembra 2017 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 94).
- 60 V tejto súvislosti sa tri dotknuté členské štáty odvolávajú na okolnosť, že už nie je možné napraviť namietané nesplnenie povinnosti, keďže doba uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 definitívne uplynula. Aj keby sa táto okolnosť preukázala, nemohla by viesť k neprípustnosti týchto žalôb.
- 61 Trom dotknutým členskými štátom bola totiž ponúknutá možnosť ukončiť nesplnenie povinnosti, ktoré im bolo vytýkané, pred uplynutím lehoty uloženej v odôvodnených stanoviskách, teda pred 23. augustom 2017, a teda pred uplynutím doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 prijatím záväzkov premiestnenia na základe článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601 a pristúpením k skutočnému premiestneniu v rámci plnenia povinností, ktoré im prináležia na základe článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo podľa článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601, ako ich o to žiadala Komisia vo viacerých listoch a v niekoľkých mesačných oznámeniach o premiestnení a presídlení.

- 62 Vzhľadom na to, že k dátumu uplynutia lehoty, ktorá bola takto uložená v odôvodnených stanoviskách, boli povinnosti, ktoré členským štátom vyplývali z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, stále platné, a že ako uvádza Komisia bez toho, aby jej v tomto bode odporovali, tri dotknuté členské štáty si stále ešte neplnili tieto povinnosti, hoci im Komisia ponúkla možnosť urobiť tak najneskôr k uvedenému dátumu, táto inštitúcia je aj bez ohľadu na neskoršie uplynutie doby uplatňovania uvedených rozhodnutí oprávnená podať prejednávané žaloby, ktorých predmetom je to, aby Súdny dvor určil, že došlo k uvádzanému nesplneniu povinností.
- 63 Keby sa mala argumentácia troch dotknutých členských štátov prijať, mohol by sa každý členský štát, ktorý by svojim konaním ohrozoval dosiahnutie cieľa vlastného rozhodnutiu prijatému na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ, ktoré by sa ako „dočasné opatrenie“ v zmysle tohto ustanovenia uplatňovalo iba počas obmedzeného obdobia, ako to je v prípade rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, body 90 a 94), vyhnúť konaniu o nesplnení povinnosti už z toho dôvodu, že toto nesplnenie sa týka aktu práva Únie, ktorého doba uplatniteľnosti definitívne uplynula po uplynutí lehoty uloženej v odôvodnenom stanovisku, v dôsledku čoho by členské štáty mohli mať prospech z vlastného pochybenia (pozri analogicky rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 48).
- 64 V takom prípade by teda Komisia nemohla v rámci právomocí, ktoré jej vyplývajú z článku 258 ZFEÚ, podať proti dotknutému členskému štátu žalobu na Súdny dvor s cieľom určiť, že k takémuto nesplneniu povinnosti došlo, a v plnom rozsahu splniť úlohu strážcu Zmlúv, ktorú jej zveruje článok 17 ZEÚ (rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 49).
- 65 Uznať neprípustnosť žaloby o nesplnenie povinnosti podanej proti členskému štátu z dôvodu porušenia takých rozhodnutí prijatých na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ, akými sú rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601, by za takých okolností, k akým došlo v prejednávaných veciach, ohrozilo tak závažný charakter týchto rozhodnutí, ako aj vo všeobecnosti rešpektovanie hodnôt, na ktorých je Únia v súlade s článkom 2 ZEÚ založená, medzi ktoré patrí najmä právny štát (pozri analogicky rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 50).
- 66 Konštatovanie predmetného nesplnenia povinnosti má navyše vecný význam, najmä s cieľom preukázať základ zodpovednosti, ktorá môže vzniknúť členskému štátu v dôsledku jeho nesplnenia povinnosti voči iným členským štátom, Únii alebo jednotlivcom (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. februára 1973, Komisia/Taliansko, 39/72, EU:C:1973:13, bod 11).
- 67 Napokon, pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého po definitívnom uplynutí doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 Komisia už nemá záujem na konaní, treba pripomenúť zásadu zakotvenú v ustálenej judikatúre Súdneho dvora, podľa ktorej Komisia nemusí preukázať existenciu záujmu na konaní ani uviesť dôvody, ktoré ju viedli k podaniu žaloby o nesplnenie povinnosti (rozsudok z 3. marca 2016, Komisia/Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, bod 26 a citovaná judikatúra).
- 68 V tejto súvislosti je pravda, ako tvrdí Poľská republika, že v situácii, keď bola žaloba podaná potom, ako nesplnenie povinnosti fakticky pominulo v dôsledku toho, že ustanovenia práva Únie, ktorých porušenie sa namietalo, boli nahradené novými ustanoveniami, Súdny dvor uviedol, že na základe výnimky zo zásady pripomenutej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku mu prináleží bez toho, aby mohol posúdiť dôvody vhodnosti, na ktorých je založená žaloba podaná Komisiou, preskúmať, či žaloba o nesplnenie povinnosti týkajúca sa konania, ku ktorému došlo v minulosti, predstavuje žalobu so stále „dostatočným záujmom“ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. júla 1970, Komisia/Francúzsko, 26/69, EU:C:1970:67, body 9 a 10).

- 69 Treba však konštatovať, že situácia, o ktorú ide v týchto konaniach o nesplnení povinnosti, nepatrí do osobitnej situácie uvedenej v judikatúre citovanej v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, ktorá sa vyznačuje nahradením ustanovení práva Únie, ktorých porušenie bolo namietané, novými ustanoveniami, ktoré fakticky viedli k ukončeniu predmetného neplnenia povinnosti.
- 70 V daných prípadoch okrem toho nemožno spochybníť záujem na podaní žaloby Komisiou. Na jednej strane totiž lehota uložená v odôvodnených stanoviskách uplynula v deň, keď ešte pretrvávalo vytýkané nesplnenie povinnosti. Na druhej strane, ako uviedla aj generálna advokátka v bode 105 svojich návrhov, tieto tri veci nastoľujú dôležité otázky týkajúce sa práva Únie, medzi ktoré patrí otázka, či a prípadne za akých podmienok sa členský štát môže odvolávať na článok 72 ZFEÚ ako na dôvod na neuplatnenie rozhodnutí prijatých na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ, ktorých záväzný charakter nie je spochybnený a ktorých cieľom je premiestnenie veľkého počtu žiadateľov o medzinárodnú ochranu v súlade so zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, ktorou sa podľa článku 80 ZFEÚ riadi azylová politika Únie (pozri analogicky rozsudok z 9. júla 1970, Komisia/Francúzsko, 26/69, EU:C:1970:67, body 11 a 13).
- 71 Námietky neprípustnosti založené na tom, že žaloby sú bezpredmetné a v rozpore s cieľom konania uvedeného v článku 258 ZFEÚ, rovnako ako námietky založené na tom, že Komisia neprekúžala dostatočný záujem na podaní týchto žalôb, musia byť preto zamietnuté.

O námietkach neprípustnosti vo veciach C-715/17 a C-718/17 založených na porušení zásady rovnosti zaobchádzania

– Argumentácia účastníkov konania

- 72 Vo veci C-718/17 Maďarsko tvrdí, že žaloby o nesplnenie povinnosti sú neprípustné, keďže Komisia tým, že sa obmedzila na podanie žaloby iba proti trom dotknutým členským štátom, zatiaľ čo veľká väčšina členských štátov úplne nedodrжала povinnosti, ktoré im vyplývajú z rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601, porušila zásadu rovnosti zaobchádzania a prekročila tak rámec voľnej úvahy, ktorú jej priznáva článok 258 ZFEÚ.
- 73 Vo veci C-715/17 Poľská republika v podstate vznáša námietku neprípustnosti rovnakej povahy.
- 74 Komisia tieto argumenty odmieta.

– Posúdenie Súdnyim dvorom

- 75 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že Komisia má voľnú úvahu pri rozhodovaní o vhodnosti postupu proti členskému štátu, pri určovaní ustanovení, ktoré porušil, a pri určovaní okamihu, v ktorom voči nemu začne konanie o nesplnení povinnosti, pričom úvahy, ktoré ovplyvňujú túto voľbu, nemôžu mať vplyv na prípustnosť žaloby [rozsudok z 19. septembra 2017, Komisia/Írsko (Registračná daň), C-552/15, EU:C:2017:698, bod 34 a citovaná judikatúra].
- 76 Súdny dvor tak už rozhodol, že vzhľadom na túto diskrečnú právomoc nepodanie žaloby o nesplnenie povinnosti proti jednému členskému štátu nie je relevantné na účely posudzovania prípustnosti žaloby o nesplnenie povinnosti podanej voči inému členskému štátu (rozsudok z 3. marca 2016, Komisia/Malta, C-12/14, EU:C:2016:135, bod 25).
- 77 Okrem toho, ako pripomenula Komisia na pojednávaní, v dvanástej správe o premiestňovaní a presídľovaní jasne uviedla, že členské štáty, ktoré ešte nepremiestnili žiadneho žiadateľa o medzinárodnú ochranu, teda situácia, v ktorej sa nachádzala Poľská republika a Maďarsko, a/alebo ktoré už viac ako rok neprijali záväzky premiestnenia z Grécka a Talianska, teda situácia, v ktorej sa

nachádzala Poľská republika a Česká republika, by mohli byť predmetom konania o nesplnení povinnosti, pokiaľ by tieto členské štáty bezodkladne alebo najneskôr do jedného mesiaca nezačali prijímať tieto záväzky a nepristúpili k skutočnému premiestneniu.

- 78 Komisia následne vo svojom oznámení z 13. júna 2017 Európskemu parlamentu, Európskej rade a Rade – Trinásta správa o premiestňovaní a presídľovaní [COM(2017) 330 final], konštatovala, že v nadväznosti na jej výzvu, ktorá bola uverejnená v dvanástej správe o premiestňovaní a presídľovaní, všetky členské štáty s výnimkou Poľskej republiky, Maďarska a Českej republiky začali pravidelne prijímať záväzky podľa článku 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 a uviedla, že sa teda rozhodla proti týmto trom členským štátom začať konanie o nesplnení povinnosti.
- 79 V tomto kontexte žaloba podaná Komisiou v rozsahu, v akom má zabezpečiť, aby všetky členské štáty okrem Helénskej republiky a Talianskej republiky, ktoré boli viazané povinnosťami premiestnenia vyplývajúcimi z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, plnili tieto povinnosti, plne zapadá do cieľa sledovaného týmito rozhodnutiami.
- 80 Treba totiž pripomenúť, že záťaž, ktorá vyplýva z dočasných opatrení stanovených rozhodnutiami 2015/1523 a 2015/1601, vzhľadom na to, že boli prijaté na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ s cieľom pomôcť Helénskej republike a Talianskej republike lepšie čeliť núdzovej situácii v dôsledku náhleho prírlevu štátnych príslušníkov tretích krajín na ich územie, musí byť v zásade rozdelená medzi všetky ostatné členské štáty v súlade so zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, keďže touto zásadou sa podľa článku 80 ZFEÚ riadi azylová politika Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 291).
- 81 Postup Komisie je tak v prejednávanej veci založený na neutrálnom a objektívnom kritériu týkajúcom sa závažnosti a pretrvávania porušení vytykaných Poľskej republike, Maďarsku a Českej republike, ktoré vzhľadom na cieľ rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, ako bol práve pripomenutý, umožňuje odlíšiť situáciu týchto troch členských štátov od situácie ostatných členských štátov, vrátane tých, ktoré si v celom rozsahu nesplnili svoje povinnosti vyplývajúce z týchto rozhodnutí.
- 82 Z toho vyplýva, že Komisia v prejednávanej veci nijakým spôsobom neprekročila medze voľnej úvahy, ktorá jej prináleží v rámci článku 258 ZFEÚ, keď sa rozhodla začať konanie o nesplnení povinnosti proti Poľskej republike, Maďarsku a Českej republike, a nie proti iným členským štátom. Námietky neprípustnosti založené na porušení zásady rovnosti zaobchádzania treba preto zamietnuť.

O námietke neprípustnosti vo veci C-718/17 založenej na porušení práva na obranu počas konania pred podaním žaloby

– Argumentácia účastníkov konania

- 83 Vo veci C-718/17 Maďarsko Komisii po prvý vytyka, že v konaní pred podaním žaloby nedodržala jeho právo na obranu, keďže štvortýždňová lehota na odpoveď stanovená vo výzve a v odôvodnenom stanovisku bola neprimerane krátka, čo je v rozpore s obvyklou dvojmesačnou lehotou, a nebola odôvodnená legitímnou núdzovou situáciou.
- 84 Komisia najmä porušila právo Maďarska na obranu tým, že zamietla jeho žiadosť o predĺženie lehoty na odpoveď uloženej v odôvodnenom stanovisku.
- 85 Maďarsko tvrdí, že Komisia tým, že rozhodla o začatí konaní o nesplnení povinnosti proti trom dotknutým členským štátom až v júni 2017, a teda ku dňu relatívne blízkeho dátumu uplynutia doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, sama spôsobila situáciu naliehavosti, na ktorú sa odvoláva. Príliš krátke lehoty na odpoveď a unáhlenosť konania pred podaním žaloby nemožno

vysvetliť skutočnou naliehavosťou, ale skutočnosťou, že Komisia chcela za každých okolností stanoviť dotknutým členským štátom koniec lehoty na splnenie ich povinností v odôvodnenom stanovisku tak, aby táto lehota uplynula pred koncom doby uplatniteľnosti uvedených rozhodnutí stanovenej na september 2017, a to s cieľom zabrániť namietaniu neprípustnosti jej žalôb. Naliehavosti, na ktorú sa odvoláva Komisia, odporuje tiež skutočnosť, že táto inštitúcia ešte štyri mesiace po uplynutí lehoty uloženéj v odôvodnenom stanovisku čakala s podaním týchto žalôb.

- 86 Po druhé Maďarsko vytýka Komisii, že počas konania pred podaním žaloby nevymedzila nesplnenie povinnosti, ktoré sa mu vytýka.
- 87 Maďarsko v tejto súvislosti tvrdí, že hoci Komisia vo svojej žalobe poskytla krátke vysvetlenie uvádzajúce, prečo podľa nej nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601 znamená nesplnenie povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia, toto vysvetlenie nepostačuje na nápravu skutočnosti, že Komisia v štádiu pred podaním žaloby v konaní o nesplnení povinnosti jasne nedefinovala nesplnenie povinnosti, ktoré je predmetom tohto konania.
- 88 Zatiaľ čo v odôvodnení výzvy a odôvodneného stanoviska bolo Maďarsku vytýkané len porušenie článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, Komisia v záveroch tohto listu a tohto stanoviska bez ďalšieho vysvetlenia uviedla tiež porušenie článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia.
- 89 Toto nepresné vymedzenie predmetu konania vyplýva aj zo skutočnosti, že v konaní pred podaním žaloby Komisia opakovane odkazovala na porušenie tak rozhodnutia 2015/1523, ako aj rozhodnutia 2015/1601, hoci Maďarsko neprijalo dobrovoľný záväzok, a teda nebolo povinné premiestniť žiadateľov o medzinárodnú ochranu na základe prvého z týchto dvoch rozhodnutí.
- 90 Komisia tieto argumenty odmieta.

– *Posúdenie Súdnyim dvorom*

- 91 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora je účelom konania pred podaním žaloby poskytnúť dotknutému členskému štátu príležitosť, aby si jednak splnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z práva Únie, a aby sa jednak mohol účinne brániť proti výhradám vzneseným Komisiou. Riadny priebeh tohto konania predstavuje základnú záruku požadovanú Zmluvou o FEÚ nielen pre ochranu práv predmetného členského štátu, ale aj pre zabezpečenie toho, že predmetom prípadného súdneho konania bude jasne vymedzený spor [rozsudok z 19. septembra 2017, Komisia/Írsko (Registračná daň), C-552/15, EU:C:2017:698, body 28 a 29, ako aj citovaná judikatúra].
- 92 Komisia musí na základe týchto cieľov poskytnúť členským štátom primeranú lehotu na prípravu odpovede na výzvu, na zosúladenie svojho konania s požiadavkami vyplývajúcimi z odôvodneného stanoviska alebo v prípade potreby na vypracovanie svojej obrany. Jej primeranosť treba posudzovať s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu. Veľmi krátke lehoty tak môžu byť odôvodnené v osobitných situáciách, najmä ak je naliehavá potreba napraviť nesplnenie povinnosti alebo keď sa dotknutý členský štát plne oboznámil so stanoviskom Komisie dávno pred začatím konania (rozsudok z 13. decembra 2001, Komisia/Francúzsko, C-1/00, EU:C:2001:687, bod 65).
- 93 Treba tiež pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry už uvedenej v bode 75 tohto rozsudku je úlohou Komisie posúdiť vhodnosť postupu proti členskému štátu, určiť ustanovenia, ktoré porušil, a zvoliť okamih, kedy začne proti tomuto členskému štátu konanie o nesplnení povinnosti, pričom úvahy, ktoré ovplyvňujú túto voľbu, nemôžu mať vplyv na prípustnosť žaloby.

- 94 Pokiaľ ide v prejednávanej veci po prvé o námietku neprípustnosti založenú na údajne veľmi krátkych lehotách na odpoveď, ktoré boli uložené vo výzve a v odôvodnenom stanovisku, zo správ Komisie o premiestňovaní a presídľovaní jednoznačne vyplýva, že táto inštitúcia sa rozhodla začať konania o nesplnení povinnosti 15. a 16. júna 2017, a teda v relatívne pokročilom štádiu dvojročného uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 končiaceho 17. a 26. septembra 2017. Toto rozhodnutie bolo odôvodnené skutočnosťou, že pred začatím týchto konaní a pred uplynutím tejto doby uplatňovania chcela uvedená inštitúcia poskytnúť poslednú možnosť trom dotknutým členským štátom, ktoré buď ešte nepremiestnili žiadneho žiadateľa o medzinárodnú ochranu, alebo už viac ako rok neprijali záväzky premiestnenia, splniť si povinnosti, ktoré im vyplývajú z uvedených rozhodnutí tým, že prijmú formálne záväzky a najneskôr do jedného mesiaca premiestnia žiadateľov o medzinárodnú ochranu.
- 95 Okrem toho táto voľba začať konanie o nesplnení povinnosti v relatívne pokročilom štádiu dvojročného uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 sa zdá byť odôvodnená vzhľadom na skutočnosť, ktorú už uviedol Súdny dvor, že premiestnenie veľkého počtu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, aké stanovuje rozhodnutie 2015/1601, predstavuje bezprecedentnú a zároveň komplexnú operáciu, ktorá si vyžaduje určitý čas na prípravu a realizáciu, najmä pokiaľ ide o koordináciu medzi správnymi orgánmi členských štátov, a to predtým, ako bude mať konkrétne účinky (pozri rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 97).
- 96 Hoci bolo v máji 2017 vzhľadom na blížiace sa dátumy uplynutia doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 naliehavé začať uvažovať o tom, že tri dotknuté členské štáty bude treba prostredníctvom konania o nesplnení povinnosti prinútiť k dodržiavaniu svojich povinností premiestnenia uložené týmito rozhodnutiami pre zostávajúcu časť tejto doby uplatňovania, nemožno sa domnievať, že táto naliehavosť vznikla v dôsledku pomalosti alebo oneskoreného úkonu Komisie, ale spočíva v tom, že tieto tri členské štáty trvalo odmietali vyhovieť opakovaným výzvam Komisie splniť si tieto povinnosti.
- 97 Bolo úplne legitímne, že Komisia v rámci svojej voľnej úvahy, ktorá jej prináleží, pokiaľ ide o výber okamihu, keď začne konanie o nesplnení povinnosti, najprv vyčerpala všetky možnosti presvedčiť tri dotknuté členské štáty, aby vykonali premiestnenie a prijali formálne záväzky, aby tieto členské štáty v súlade so zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, ktorou sa podľa článku 80 ZFEÚ riadi azylová politika Únie, náležite prispievali k dosiahnutiu cieľa rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 spočívajúceho v skutočnom premiestnení, a zároveň zabezpečila, aby sa uvedené členské štáty nevyhli žalobe o nesplnenie povinností, ak sa rozhodnú, že nevyhovejú poslednej výzve Komisie na splnenie svojich povinností.
- 98 Z toho vyplýva, že Komisia v prejednávanej veci neprekročila túto mieru voľnej úvahy.
- 99 Okrem toho treba uviesť, že tri dotknuté členské štáty boli prinajmenšom od 16. mája 2017, t. j. od dátumu dvanástej správy o premiestňovaní a presídľovaní, informované o zámere Komisie podať žalobu o nesplnenie povinnosti proti nim, ak by naďalej odmietali dosiahnuť súlad s rozhodnutiami 2015/1523 a 2015/1601.
- 100 Rovnako boli plne oboznámené so stanoviskom Komisie dávno pred začatím konania pred podaním žaloby 15. a 16. júna 2017. Stanovisko Komisie, pokiaľ ide o nesplnenie povinností vytýkané trom dotknutým členským štátom, totiž Komisia ozrejmila v rôznych listoch, ako aj vo viacerých správach o premiestňovaní a presídľovaní. Za týchto okolností nemožno predmetné lehoty štyroch týždňov považovať za neprimerane krátke.
- 101 Okrem toho sa nezdá, že by štvortýždňové lehoty na odpoveď stanovené vo výzve a v odôvodnených stanoviskách neumožnili predmetným členským štátom účinne uplatniť v konaní pred podaním žaloby svoje prostriedky obrany proti výhradám formulovaným Komisiou.

- 102 Vo svojich vyjadreniach k žalobe, v duplike a vo vyjadreniach vedľajších účastníkov konania totiž tri dotknuté členské štáty v podstate opakujú tvrdenia, ktoré už uviedli vo svojich odpovediach na výzvu a odôvodnené stanoviská.
- 103 Treba tiež zamietnuť o niečo špecifickejšie tvrdenie Maďarska, podľa ktorého mu Komisia nemohla uložiť štvortýždňovú lehotu na odpoveď a nemohla mu odmietnuť predĺženie tejto lehoty, keďže táto lehota uplynula v letnom období roku 2017, počas ktorého malo dotknuté maďarské ministerstvo menší počet zamestnancov na prípravu odpovede nielen v tejto veci, ale aj v ďalších dvoch veciach, v ktorých boli položené zložité otázky výkladu práva Únie a vyžadovali značné úsilie.
- 104 Maďarsko totiž prinajmenšom od 16. mája 2017, t. j. dátumu dvanástej správy o premiestňovaní a presídľovaní, vedelo, že Komisia zamýšľa začať v krátkom čase konanie o nesplnení povinnosti proti tomuto členskému štátu, ak by tento členský štát naďalej nevykonával rozhodnutie 2015/1601. Maďarsko tiež nemohlo nevedieť, že v prípade začatia tohto konania bude Komisia nútená poskytnúť relatívne krátke lehoty na odpoveď s cieľom zabezpečiť, aby sa konanie pred podaním žaloby mohlo skončiť pred uplynutím doby uplatňovania tohto rozhodnutia 26. septembra 2017. Preto mal tento členský štát v prejednávanej veci prijať dostatočné opatrenia na to, aby aj počas letného obdobia roku 2017 mohol odpovedať na výzvu a odôvodnené stanovisko.
- 105 Po druhé, pokiaľ ide o údajnú nepresnosť výhrad, ktoré Komisia vzniesla voči Maďarsku v konaní pred podaním žaloby, a konkrétne o skutočnosť, že súvislosť medzi nesplnením povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601 a nesplnením povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia bola vysvetlená len v žalobe a mimoriadne stručne, je potrebné konštatovať, že tak v záveroch výzvy, ako aj odôvodneného stanoviska, Komisia Maďarsku výslovne vytkla porušenie povinností, ktoré má podľa článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, a „v dôsledku toho aj ďalšie povinnosti premiestnenia“ stanovené v článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia.
- 106 Okrem toho v odôvodnení výzvy a odôvodneného stanoviska Komisia vysvetlila túto príčinnú súvislosť rovnakým a dostatočne jasným spôsobom, pričom uviedla, že záväzky uvedené v článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601 predstavujú „prvý krok“, na ktorom je „vybudovaný“ podrobný a záväzný postup administratívnej spolupráce medzi Helénskou republikou a Talianskou republikou na jednej strane a členskými štátmi premiestnenia na druhej strane, ktorého cieľom je uskutočniť odovzdanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu z prvých dvoch členských štátov do ostatných členských štátov, a že článok 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia obsahuje viacero nadväzujúcich a špecifických právnych povinností členských štátov premiestnenia.
- 107 V tejto súvislosti treba uviesť, že skutočné premiestnenie žiadateľov o medzinárodnú ochranu prostredníctvom ich odovzdania na územie členského štátu premiestnenia je možné len vtedy, ak tento členský štát v prvej fáze postupu premiestnenia prijal záväzok v tomto zmysle pre určitý počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu. Ak takýto záväzok nebol prijatý, čo je v rozpore s článkom 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, takéto nesplnenie má nevyhnutne za následok nesplnenie nadväzujúcich povinností uložených článkom 5 ods. 4 až 11 každého z týchto rozhodnutí v nasledujúcich fázach konania, ktorého cieľom je skutočné premiestnenie dotknutých žiadateľov prostredníctvom ich odovzdania na územie dotknutého členského štátu.
- 108 Maďarsko teda muselo vedieť o zjavnej príčinnej súvislosti medzi porušením článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601 a porušením článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia.
- 109 Okrem toho, hoci je pravda, že v niektorých častiach odôvodnenia výzvy a odôvodneného stanoviska, najmä v tých, ktoré opisujú právny rámec, Komisia odkázala nielen na rozhodnutie 2015/1601, ale aj na rozhodnutie 2015/1523, hoci Maďarsko nebolo viazané posledným uvedeným rozhodnutím, predmet nesplnenia povinnosti vytýkaného Maďarsku bol pre tento členský štát úplne jasný z hľadiska znenia celého odôvodnenia výzvy a odôvodneného stanoviska a najmä s prihliadnutím na ich časti týkajúce sa posúdenia Komisie, v ktorých sa odkazuje iba na rozhodnutie 2015/1601. Okrem toho tak

v záveroch výzvy, ako aj odôvodneného stanoviska sa Maďarsku vytýka len nesplnenie povinnosti vyplývajúcej z tohto rozhodnutia. Nezdá sa teda, že údajná nepresnosť niektorých dôvodov žaloby mohla ovplyvniť výkon práva Maďarska na obranu.

- 110 Vzhľadom na vyššie uvedené musí byť námietka neprípustnosti vznesená Maďarskom a založená na porušení práva na obranu v priebehu konania pred podaním žaloby zamietnutá.

O námietke neprípustnosti vo veci C-719/17 založenej na nepresnosti alebo nekoherencii žaloby

– Argumentácia účastníkov konania

- 111 Vo veci C-719/17 Česká republika v nadväznosti na písomnú otázku, ktorú jej položil Súdny dvor na účely pojednávania, vo svojej odpovedi na túto otázku spochybnila prípustnosť žaloby, ktorá sa jej týkala, z dôvodu, že žaloba neuvádza koherentným a presným spôsobom nesplnenie povinnosti, ktoré sa jej vytýka. V tejto súvislosti tvrdí, že v žalobných návrhoch nie je uvedený dátum začiatku porušenia, ktoré sa jej vytýka, hoci v záveroch tak vo výzve, ako aj v odôvodnenom stanovisku je 13. august 2016 uvedený ako dátum začiatku porušenia. Okrem toho niektoré dôvody žaloby uvádzajú buď 13. máj 2016, alebo 13. august 2016 ako dátum začiatku tohto porušenia.

- 112 Komisia tieto argumenty odmieta.

– Posúdenie Súdnym dvorom

- 113 Treba pripomenúť, že žaloba sa musí preskúmať výlučne z hľadiska návrhov obsiahnutých v návrhu na začatie konania (rozsudok z 30. septembra 2010, Komisia/Belgicko, C-132/09, EU:C:2010:562, bod 35 a citovaná judikatúra).
- 114 Z ustálenej judikatúry týkajúcej sa článku 120 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora okrem toho vyplýva, že každý návrh na začatie konania musí obsahovať jasne a presne určený predmet sporu, ako aj zhrnutie dôvodov, na ktorých je návrh založený, tak aby bolo umožnené žalovanému účastníkovi konania pripraviť si svoju obranu a Súdnemu dvoru vykonať svoje preskúmanie. Podstatné skutkové a právne okolnosti, na ktorých je žaloba založená, musia preto vyplývať koherentným a zrozumiteľným spôsobom už z textu samotného návrhu a návrhy žaloby musia byť formulované jednoznačne, aby Súdny dvor nerozhodol nad rámec návrhov ani neopomenul rozhodnúť o niektorom žalobnom dôvode (rozsudok z 31. októbra 2019, Komisia/Holandsko, C-395/17, EU:C:2019:918, bod 52 a citovaná judikatúra).
- 115 Súdny dvor tiež rozhodol, že žaloba, ktorá je podaná na základe článku 258 ZFEÚ, musí uvádzať žalobné dôvody koherentným a presným spôsobom, aby členský štát a Súdny dvor mohli správne pochopiť rozsah vytýkaného porušenia práva Únie, čo je nevyhnutnou podmienkou na to, aby uvedený štát mohol účinne uplatniť svoje dôvody obrany a aby Súdny dvor mohol preveriť existenciu uvádzaného nesplnenia povinnosti (rozsudok z 31. októbra 2019, Komisia/Holandsko, C-395/17, EU:C:2019:918, bod 53).
- 116 Z toho vyplýva, že žaloba Komisie musí obsahovať koherentné a podrobné uvedenie dôvodov, ktoré ju viedli k presvedčeniu, že predmetný členský štát si nesplnil jednu z povinností, ktoré mu vyplývajú zo Zmlúv. Preto rozpor v opise žalobného dôvodu, ktorý Komisia uviedla na podporu svojej žaloby o nesplnenie povinnosti, nespĺňa stanovené požiadavky (rozsudok z 2. júna 2016, Komisia/Holandsko, C-233/14, EU:C:2016:396, bod 35).

- 117 V prejednávanej veci treba konštatovať, že hoci v záveroch tak výzvy, ako aj odôvodneného stanoviska Komisia stanovila dátum začiatku porušenia vytykaného Českej republike na 13. august 2016, žalobné návrhy vo veci C-719/17, tak ako boli uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 112, 2018, s. 19), neuvádzajú tento dátum ani iný dátum ako dátum začiatku tohto porušenia.
- 118 Opis konania vytykaného Českej republike v návrhoch žaloby, ktorou sa začalo konanie, je ako taký do určitej miery nepresný alebo nejednoznačný. Tieto návrhy by tak mohli naznačovať, že tento členský štát porušil svoje povinnosti vyplývajúce z článku 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 počas celej dvojročnej doby uplatňovania týchto rozhodnutí, hoci je nesporné, že Česká republika prijala záväzky premiestnenia podľa týchto ustanovení v priebehu uvedeného obdobia uplatňovania, pričom druhý a zároveň posledný záväzok prijala 13. mája 2016.
- 119 Hoci je však vzhľadom na to, čo bolo uvedené v bode 113 tohto rozsudku, táto nepresnosť alebo nejednoznačnosť žalobných návrhov vo veci C-719/17 poľutovaniahodná, treba konštatovať, že z odôvodnenia žaloby dostatočne jasne vyplýva a v replike je potvrdené, že konkrétne nesplnenie povinnosti, ktoré Komisia vytyka Českej republike, spočíva v tom, že po 13. máji 2016 už neprijala záväzky premiestnenia podľa článku 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601. Vzhľadom na to, že podľa uvedených ustanovení musia byť takéto záväzky prijaté „minimálne každé tri mesiace“, dátum začiatku nesplnenia povinnosti vytykaného Českej republike nevyhnutne zodpovedá 13. augustu 2016, ako to Komisia výslovne uviedla tak vo výzve a v odôvodnenom stanovisku, ako aj v niektorých dôvodoch žaloby.
- 120 Z toho vyplýva, že Česká republika zjavne nemohla nepochopiť presný dátum začiatku nesplnenia svojich povinností, ktoré jej Komisia vytykala, a že mohla skutočne uplatniť svoje právo na obranu, pokiaľ ide o toto nesplnenie povinnosti (pozri analogicky rozsudky z 5. mája 2011, Komisia/Portugalsko, C-267/09, EU:C:2011:273, bod 28, a z 31. októbra 2019, Komisia/Holandsko, C-395/17, EU:C:2019:918, bod 57). Za týchto podmienok rovnako neexistuje žiadne riziko, že by Súdny dvor rozhodol *ultra petita*.
- 121 Námietku neprípustnosti, ktorú Česká republika vzniesla na základe nepresnosti alebo nekoherentnosti návrhu na začatie konania vo veci C-719/17, treba preto zamietnuť.
- 122 Pokiaľ ide o vec C-718/17, treba ďalej zdôrazniť, že hoci Komisia v odôvodnenom stanovisku určila začiatok porušenia vytykaného Maďarsku na 25. decembra 2015, v žalobných návrhoch v znení uverejnenom v *Úradnom vestníku Európskej únie* (Ú. v. EÚ C 112, 2018, s. 19) sa žiadny dátum v tejto súvislosti neuvádza. Za týchto podmienok a vzhľadom na to, že predmet sporu predloženému Súdному dvoru je opísaný v odôvodnenom stanovisku (pozri najmä rozsudok z 18. júna 1998, Komisia/Taliansko, C-35/96, EU:C:1998:303, bod 28 a citovanú judikatúru), je žaloba v tejto veci prípustná, keďže sa týka uvádzaného nesplnenia povinností vyplývajúcich z článku 5 ods. 2 a 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601 Maďarskom od 25. decembra 2015.
- 123 Vzhľadom na vyššie uvedené a s výhradou spresnenia uvedeného v predchádzajúcom bode je potrebné dospieť k záveru, že tri žaloby o nesplnenie povinnosti sú prípustné.

O veci samej

O vecnej správnosti uvádzaného nesplnenia povinností

- 124 Treba pripomenúť, že v rámci konania o nesplnení povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ prináleží Komisii, ktorá je povinná preukázať existenciu údajného nesplnenia povinnosti, predložiť Súdnemu dvoru dôkazy potrebné na to, aby preveril existenciu uvedeného nesplnenia povinnosti bez toho, aby sa mohol oprieť o akúkoľvek domnienku (rozsudok z 18. novembra 2010, Komisia/Portugalsko, C-458/08, EU:C:2010:692, bod 54 a citovaná judikatúra).
- 125 V prejednávanej veci Komisia tvrdí, že Poľská republika od 16. marca 2016, Maďarsko od 25. decembra 2015, ako aj Česká republika od 13. augusta 2016 si nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho neskoršie povinnosti premiestnenia, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601.
- 126 V tejto súvislosti treba na jednej strane uviesť, že povinnosť prijať záväzky premiestnenia minimálne každé tri mesiace je stanovená v článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 v rovnakom znení, ako je znenie článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, a že neskoršie povinnosti skutočného premiestnenia sú stanovené v článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 v podstate rovnako ako v článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601, pričom rozdiely v znení odsekov 4 a 9 uvedeného článku 5 sú na účely posudzovania dôvodnosti troch žalôb irelevantné.
- 127 Na druhej strane, ako už bolo uvedené v bode 107 tohto rozsudku, existuje zjavná príčinná súvislosť, v súvislosti s ktorou tri dotknuté členské štáty nemohli mať rozumné pochybnosti v súvislosti s porušením článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601 a porušením článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601.
- 128 Ide totiž o nadväzujúce povinnosti v rámci postupu premiestnenia, takže ak nie je dodržaná povinnosť uložená článkom 5 ods. 2 každého z týchto rozhodnutí v rozsahu, v akom sa neprijali záväzky spočívajúce v premiestnení určitého počtu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ani povinnosti stanovené v článku 5 ods. 4 až 11 každého z uvedených rozhodnutí na účely skutočného premiestnenia žiadateľov o medzinárodnú ochranu, pre ktorých boli prijaté záväzky, nie sú dodržané.
- 129 Treba konštatovať, že tri dotknuté členské štáty nespochybujú, že k 23. augustu 2017, teda pri uplynutí lehoty stanovenej v odôvodnených stanoviskách, si nespĺnili povinnosti, ktoré im vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, takže existenciu tohto nesplnenia povinností a v dôsledku toho teda aj nesplnenie ďalších povinností premiestnenia, ktoré im vyplývali z článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo z článku 5 ods. 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601, treba považovať za preukázanú.
- 130 Toto nesplnenie povinností okrem toho nie je sporné, keďže vo svojich jednotlivých mesačných správach o premiestňovaní a presídľovaní, o ktorých je nesporné, že tri dotknuté členské štáty vedeli, Komisia sledovala okrem iného pokrok pri premiestňovaní z Grécka a Talianska, s ktorým počítali rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601, pričom pre každý členský štát premiestnenia uviedla počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, v prípade ktorých boli prijaté záväzky premiestnenia, ako aj počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí boli skutočne premiestnení. Tieto správy tak potvrdzujú existenciu nesplnenia povinností uvádzaných Komisiou a pripomenutých v bode 125 tohto rozsudku.
- 131 Pokiaľ ide o Českú republiku, existencia nesplnenia povinnosti, ktoré sa jej vytýka, jasne vyplýva aj z uznesenia vlády č. 439 z 5. júna 2017 uvedeného v bode 31 tohto rozsudku, ktorým sa tento členský štát rozhodol pozastaviť plnenie svojich záväzkov prijatých na zasadnutí Európskej rady 25. a 26. júna

2015, ktoré boli následne formalizované na zasadnutí zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Európskej rade 20. júla 2015, a vykonané rozhodnutím 2015/1523, ako aj plnenie svojich povinností vyplývajúcich z rozhodnutia 2015/1601.

- 132 Treba teda konštatovať, že Komisia preukázala vecnú správnosť uvádzaného nesplnenia povinností v troch predmetných konaniach o nesplnení povinnosti.
- 133 Avšak tri dotknuté členské štáty uvádzajú niekoľko tvrdení, ktorými odôvodňujú, že neuplatnili rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601. Ide jednak o tvrdenia týkajúce sa zodpovednosti členských štátov za udržiavanie verejného poriadku a zabezpečovanie vnútornej bezpečnosti, ktoré Poľská republika a Maďarsko vyvodzujú z článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ, a jednak o tvrdenia Českej republiky založené na údajnej nefunkčnosti a neúčinnosti mechanizmu premiestnenia upraveného týmito rozhodnutiami.

O dôvodoch, ktoré na svoju obranu uvádzajú Poľská republika a Maďarsko, založených na článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ

Argumentácia účastníkov konania

- 134 Poľská republika a Maďarsko v podstate tvrdia, že v prejednávanej veci mali právo podľa článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ, ktorý im vyhradzuje výlučnú právomoc udržiavať verejný poriadok a zabezpečovať vnútornú bezpečnosť v rámci aktov prijatých v oblasti priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti uvedenej v hlave V Zmluvy o FEÚ, ponechať neuplatnené svoje záväzky sekundárneho práva, a teda nižšej právnej sily, vyplývajúce z rozhodnutia 2015/1523 a/alebo z rozhodnutia 2015/1601, keďže ide o akty prijaté na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ patriace tak do uvedenej hlavy V.
- 135 Tieto členské štáty tvrdia, že sa na základe článku 72 ZFEÚ rozhodli neuplatniť rozhodnutie 2015/1523 a/alebo rozhodnutie 2015/1601. Domnievajú sa, že podľa ich posúdenia rizík, ktoré by predstavovalo prípadné premiestnenie extrémistov a nebezpečných osôb, ktoré môžu vykonávať násilné činy, či dokonca teroristické akty, na ich územie, mechanizmus premiestnenia stanovený v článku 5 každého z týchto rozhodnutí a uplatňovaný gréckymi a talianskymi orgánmi im neumožňoval v plnom rozsahu zabezpečiť udržiavanie verejného poriadku a vnútornú bezpečnosť.
- 136 V tejto súvislosti uvedené členské štáty odkazujú na početné problémy, s ktorými sa stretli pri uplatňovaní mechanizmu premiestnenia, najmä pokiaľ ide o dostatočne nepochybné určenie totožnosti a pôvodu žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí majú byť premiestnení, pričom tieto problémy sa zhoršili v dôsledku nedostatočnej spolupráce gréckych a talianskych orgánov v rámci postupu premiestnenia, a to najmä tým, že tieto orgány okrem iného odmietali, aby styční úradníci členských štátov premiestnenia viedli pohovory s dotknutými žiadateľmi pred ich odovzdaním.
- 137 Poľská republika sa najmä domnieva, že článok 72 ZFEÚ nie je ustanovením, vo vzťahu ku ktorému možno spochybniť platnosť aktu práva Únie. Naopak, ide o pravidlo porovnateľné s kolíznou normou, podľa ktorej výsady členských štátov v oblasti udržiavania verejného poriadku a zabezpečenia vnútornej bezpečnosti majú prednosť pred ich povinnosťami vyplývajúcimi zo sekundárneho práva. Členský štát sa môže odvolávať na článok 72 ZFEÚ s cieľom nevykonať akt prijatý v rámci hlavy V Zmluvy zakaždým, keď sa domnieva, že existuje aj potenciálne riziko pre udržiavanie verejného poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti, za ktoré zodpovedá. V tejto súvislosti má členský štát veľmi širokú mieru voľnej úvahy a musí preukázať len hodnovernosť rizika pre udržiavanie verejného poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti, aby sa mohol odvolávať na článok 72 ZFEÚ.

138 Česká republika bez toho, aby uplatnila samostatný prostriedok obrany založený na článku 72 ZFEÚ, tvrdí, že vzhľadom na hrozby pre verejnú bezpečnosť, ktoré by so sebou prinášalo premiestnenie osôb potenciálne spojených s náboženským extrémizmom, by sa malo zabezpečiť, aby každý členský štát premiestnenia mohol zabezpečiť svoju vnútornú bezpečnosť. Táto ochrana vnútornej bezpečnosti však nebola zabezpečená najmä z dôvodu neexistencie dostatočných informácií o dotknutých osobách a nemožnosti viesť pohovory s cieľom overiť, či dotknutí žiadatelia o medzinárodnú ochranu nepredstavujú hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok v členskom štáte premiestnenia.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 139 V Európskej únii založenej na zásadách právneho štátu majú akty inštitúcií prezumpciu zákonnosti. Keďže rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601 boli od ich prijatia záväzné pre Poľskú republiku a Českú republiku, boli tieto členské štáty povinné dodržiavať tieto akty práva Únie a uplatňovať ich počas celej doby ich uplatňovania v trvaní dvoch rokov. To isté platí pre Maďarsko, pokiaľ ide o rozhodnutie 2015/1601, akt, ktorý bol pre tento členský štát záväzný od jeho prijatia a počas celej doby jeho uplatňovania v trvaní dvoch rokov (pozri analogicky rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, bod 85).
- 140 Táto záväzná povaha rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 nie je nijako zmenená skutočnosťou, že Maďarsko a Slovenská republika napadli zákonnosť rozhodnutia 2015/1601 na Súdnom dvore v rámci žaloby o neplatnosť podľa článku 263 ZFEÚ, pričom do týchto konaní vstúpila Poľská republika na podporu týchto dvoch členských štátov. Žiadny z nich navyše nepožiadal ani o odklad výkonu tohto rozhodnutia, ani o nariadenie predbežných opatrení Súdnym dvorom na základe článkov 278 a 279 ZFEÚ, takže predmetné žaloby o neplatnosť podľa tohto článku 278 nemali nijaký odkladný účinok (pozri analogicky rozsudok z 27. marca 2019, Komisia/Nemecko, C-620/16, EU:C:2019:256, body 86 a 87).
- 141 Napokon rozsudkom zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada (C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631), Súdny dvor zamietol tieto žaloby o neplatnosť smerujúce proti rozhodnutiu 2015/1601, čím potvrdil zákonnosť uvedeného rozhodnutia.
- 142 V prejednávanvej veci Poľská republika a Maďarsko uvádzajú, že nemajú v úmysle namietajú nezákonnosť rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601 vzhľadom na článok 72 ZFEÚ, ale tvrdia, že tento článok im umožňuje tieto rozhodnutia alebo jedno z nich neuplatňovať.
- 143 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora prináleží členským štátom prijať vhodné opatrenia na zabezpečenie verejného poriadku na svojom území, ako aj ich vnútornej a vonkajšej bezpečnosti, nevyplýva z toho, že na takéto opatrenia sa vôbec nevzťahuje právo Únie. Ako už Súdny dvor konštatoval, Zmluva stanovuje výslovné odchýlky uplatniteľné v situáciách, keď môže dôjsť k ohrozeniu verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, len v článkoch 36, 45, 52, 65, 72, 346 a 347 ZFEÚ, ktoré sa týkajú výnimočných a jasne definovaných prípadov. Z toho nemožno vyvodiť záver, že Zmluva obsahuje vlastnú všeobecnú výhradu, ktorá vylučuje všetky opatrenia prijaté na účely verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti z pôsobnosti práva Únie. Uznatie existencie takejto výhrady bez ohľadu na osobitné podmienky ustanovení Zmluvy by mohlo ohroziť záväzný charakter a jednotné uplatňovanie práva Únie (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 15. decembra 2009, Komisia/Dánsko, C-461/05, EU:C:2009:783, bod 51, a zo 4. marca 2010, Komisia/Portugalsko, C-38/06, EU:C:2010:108, bod 62, ako aj citovanú judikatúru).
- 144 Okrem toho sa má výnimka stanovená v článku 72 ZFEÚ, ako vyplýva z ustálenej judikatúry, najmä pokiaľ ide o výnimky stanovené v článkoch 346 a 347 ZFEÚ, vykladať reštriktívne (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. decembra 2009, Komisia/Dánsko, C-461/05, EU:C:2009:783, bod 52, a zo 4. marca 2010, Komisia/Portugalsko, C-38/06, EU:C:2010:108, bod 63).

- 145 Z toho vyplýva, že hoci článok 72 ZFEÚ stanovuje, že hlavou V Zmluvy nie je dotknutý výkon zodpovednosti členských štátov vo veci udržiavania verejného poriadku a zabezpečovania vnútornej bezpečnosti, nemožno ho vykladať tak, že priznáva členským štátom oprávnenie odchyliť sa od ustanovení Zmluvy len odvolaním sa na tieto zodpovednosti (pozri analogicky rozsudky z 15. decembra 2009, Komisia/Dánsko, C-461/05, EU:C:2009:783, bod 53, a zo 4. marca 2010, Komisia/Portugalsko, C-38/06, EU:C:2010:108, bod 64).
- 146 Rozsah požiadaviek spočívajúcich v udržiavaní verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti teda nemôže určiť jednostranne každý členský štát bez kontroly zo strany inštitúcií Únie [pozri v tomto zmysle rozsudky z 11. júna 2015, Zh. a O., C-554/13, EU:C:2015:377, bod 48, ako aj z 2. mája 2018, K. a H. F. (Právo na pobyt a tvrdenia o vojnových zločinoch), C-331/16 a C-366/16, EU:C:2018:296, bod 40 a citovaných judikatúru].
- 147 Členskému štátu, ktorý sa dovoľáva článku 72 ZFEÚ, prislúcha preukázať potrebu použitia výnimky stanovenej v tomto článku na účely výkonu jeho zodpovednosti v oblasti udržiavania verejného poriadku a zabezpečovania vnútornej bezpečnosti (pozri analogicky rozsudky z 15. decembra 2009, Komisia/Dánsko, C-461/05, EU:C:2009:783, bod 55, a zo 4. marca 2010, Komisia/Portugalsko, C-38/06, EU:C:2010:108, bod 66).
- 148 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že pokiaľ ide o rozhodnutie 2015/1601, Súdny dvor v bodoch 307 až 309 rozsudku zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada (C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631), už zamietol tvrdenie, ktoré uviedla Poľská republika ako vedľajší účastník konania, podľa ktorého je toto rozhodnutie v rozpore so zásadou proporcionality, keďže členským štátom neumožňuje zabezpečiť účinný výkon ich zodpovednosti vo veci udržiavania verejného poriadku a zabezpečovania vnútornej bezpečnosti podľa článku 72 ZFEÚ.
- 149 Súdny dvor totiž konštatoval, že odôvodnenie 32 rozhodnutia 2015/1601, ktoré okrem iného má rovnaké znenie ako odôvodnenie 26 rozhodnutia 2015/1523, najmä stanovuje, že počas celého postupu premiestnenia, až kým sa nevykoná odovzdanie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, by sa mala zohľadňovať národná bezpečnosť a verejný poriadok, pričom sa v tejto súvislosti uplatní úplné rešpektovanie základných práv žiadateľa vrátane príslušných pravidiel o ochrane údajov (rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 307).
- 150 Súdny dvor tiež odkázal na článok 5 rozhodnutia 2015/1601 s názvom „Postup premiestnenia“, ktorý v odseku 7, ktorého znenie je rovnaké ako znenie článku 5 ods. 7 rozhodnutia 2015/1523, stanovuje, že členské štáty si zachovávajú právo odmietnuť premiestnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu len vtedy, ak existujú opodstatnené dôvody na to, že by sa žiadateľ považoval za hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na ich území alebo ak existujú vážne dôvody na uplatnenie ustanovení o vylúčení uvedených v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 308).
- 151 V tejto súvislosti treba dodať, že článok 5 ods. 4 rozhodnutia 2015/1523 a v rovnakom znení článok 5 ods. 4 rozhodnutia 2015/1601 stanovujú, že členský štát premiestnenia môže rozhodnúť, že neschváli premiestnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu identifikovaného Helénskou republikou alebo Talianskou republikou na účely jeho premiestnenia, len ak existujú opodstatnené dôvody, aké sú uvedené v článku 5 ods. 7, teda opodstatnené dôvody domnievať sa, že dotknutý žiadateľ predstavuje hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na jeho území.
- 152 Podmienky mechanizmu, ktoré obsahuje článok 5 každého z týchto rozhodnutí, okrem toho odrážajú zásady pripomenuté v bodoch 143 až 147 tohto rozsudku, podľa ktorých sa článok 72 ZFEÚ ako odchylné ustanovenie vykladá restriktívne, a teda nepriznáva členským štátom právomoc odchyliť sa

od ustanovení práva Únie len odvolaním sa na záujmy spojené s udržiavaním verejného poriadku a zabezpečením vnútornej bezpečnosti, ale ukladá im povinnosť preukázať potrebu použitia výnimky stanovenej v tomto článku na účely výkonu ich zodpovednosti v týchto oblastiach.

- 153 Treba teda konštatovať, že Rada pri prijímaní rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 náležite zohľadnila výkon zodpovednosti členských štátov podľa článku 72 ZFEÚ tým, že vymedzila tento výkon, pokiaľ ide o dve fázy postupu premiestnenia nasledujúcich po prijatí záväzkov, osobitnými podmienkami stanovenými v článku 5 ods. 4 a 7 každého z týchto rozhodnutí.
- 154 V tejto súvislosti, pokiaľ ide o „vážne dôvody“ na uplatnenie ustanovení týkajúcich sa „vylúčenia“ uvedené v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95, dôvody, ktoré v súlade s článkom 5 ods. 7 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 umožňovali členskému štátu odmietnuť premiestnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že príslušný orgán dotknutého členského štátu sa môže odvolávať na dôvod vylúčenia stanovený v článku 12 ods. 2 písm. b) smernice 2011/95 a v článku 17 ods. 1 písm. b) tejto smernice, ktoré sa týkajú situácie, v ktorej žiadateľ o medzinárodnú ochranu spáchal „závažný trestný čin“, až potom, ako na základe individuálneho posúdenia posúdi jemu známe konkrétne skutočnosti, aby zistil, či existujú vážne dôvody domnievať sa, že skutky, ktorých sa dopustila dotknutá osoba, ktorá inak spĺňa kritériá na získanie požadovaného statusu, spadajú pod tento dôvod vylúčenia, pričom posúdenie závažnosti dotknutého trestného činu vyžaduje úplné preskúmanie všetkých okolností dotknutého jednotlivého prípadu (rozsudok z 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, body 48, 55 a 58).
- 155 Okrem toho Súdny dvor uviedol, že hoci sú dôvody vylúčenia uvedené v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95 spojené s pojmom „závažný trestný čin“, pôsobnosť dôvodu vylúčenia z priznania doplnkovej ochrany stanovenej v článku 17 ods. 1 písm. b) smernice 2011/95 je širšia než pôsobnosť dôvodu vylúčenia z priznania postavenia utečenca stanoveného v článku 1 oddiele F písm. b) Ženevského dohovoru a v článku 12 ods. 2 písm. b) smernice 2011/95. Zatiaľ čo dôvod vylúčenia z priznania postavenia utečenca stanovený v tomto poslednom uvedenom ustanovení sa týka vážneho nepolitického trestného činu, ktorý bol spáchaný mimo krajiny azylu pred prijatím dotknutej osoby ako utečenca, dôvod vylúčenia z doplnkovej ochrany stanovený v článku 17 ods. 1 písm. b) smernice 2011/95 sa totiž všeobecnejšie týka závažného trestného činu, a teda nie je obmedzený ani geograficky, ani časovo, ani pokiaľ ide o povahu predmetných trestných činov (rozsudok z 13. septembra 2018, Ahmed, C-369/17, EU:C:2018:713, body 46 a 47).
- 156 Pokiaľ ide o takzvané „opodstatnené“ dôvody domnievať sa, že žiadateľ o medzinárodnú ochranu predstavuje „hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok“ na území dotknutého členského štátu premiestnenia, ktoré tomuto členskému štátu umožňujú na základe článku 5 ods. 4 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 neschváliť premiestnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, ktorý je identifikovaný Helénskou republikou alebo Talianskou republikou, a podľa článku 5 ods. 7 každého z týchto rozhodnutí odmietnuť premiestnenie žiadateľa o medzinárodnú ochranu, tieto dôvody musia byť „opodstatnené“ a nie „vážne“, a nemusia nevyhnutne súvisieť so spáchaným závažným trestným činom alebo závažným nepolitickým trestným činom spáchaným mimo krajiny azylu pred prijatím dotknutej osoby ako utečenca, ale vyžadujú iba preukázanie „hrozby pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok“, a členským štátom premiestnenia jasne ponechávajú širšiu mieru voľnej úvahy než vážne dôvody na uplatnenie ustanovení o vylúčení uvedené v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95.
- 157 Okrem toho treba uviesť, že znenie článku 5 ods. 4 a 7 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 sa odlišuje najmä od znenia článku 27 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, 2004, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46), ktorý vyžaduje, aby správanie daného jednotlivca pre dotknutý členský štát predstavovalo „skutočnú, existujúcu

a dostatočne vážnu hrozbu ovplyvňujúcu jeden zo základných záujmov spoločnosti“. Pojem „hrozba pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok“ v zmysle vyššie uvedených ustanovení rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 sa preto má vykladať širšie ako v judikatúre týkajúcej sa osôb, ktoré požívajú právo na voľný pohyb. Tento pojem sa môže vzťahovať najmä na možné hrozby pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok [pozri analogicky rozsudky zo 4. apríla 2017, Fahimian, C-544/15, EU:C:2017:255, bod 40, ako aj z 12. decembra 2019, E.P. (Hrozba pre verejný poriadok), C-380/18, EU:C:2019:1071, body 29 a 32].

- 158 Príslušným orgánom členských štátov premiestnenia musí byť teda priznaná široká miera voľnej úvahy pri určení, či štátny príslušník tretej krajiny, ktorý má byť premiestnený, predstavuje hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na ich území [pozri analogicky rozsudok z 12. decembra 2019, E.P. (Hrozba pre verejný poriadok), C-380/18, EU:C:2019:1071, bod 37].
- 159 Orgány členského štátu premiestnenia sa môžu rovnako ako na vážne dôvody vylúčenia uvedené v článkoch 12 a 17 smernice 2011/95 odvolávať na opodstatnené dôvody na to, aby považovali žiadateľa o medzinárodnú ochranu za hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok iba v prípade, že existujú zhodujúce sa, objektívne a presné skutočnosti, na základe ktorých možno predpokladať, že dotknutý žiadateľ predstavuje takúto skutočnú alebo potenciálnu hrozbu [pozri analogicky rozsudok z 12. decembra 2019, E.P. (Hrozba pre verejný poriadok), C-380/18, EU:C:2019:1071, bod 49], a po tom, ako tieto orgány vykonali v prípade každého žiadateľa, ktorého premiestnenie sa navrhuje, posúdenie skutočností, ktoré sú im známe, s cieľom určiť, či vzhľadom na celkové preskúmanie všetkých okolností vlastných dotknutému jednotlivému prípadu existujú takéto opodstatnené dôvody.
- 160 Z toho vyplýva, že mechanizmus stanovený v rámci postupu premiestnenia v článku 5 ods. 4 a 7 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 oprávňoval príslušné orgány členského štátu premiestnenia odvolávať sa na vážne alebo opodstatnené dôvody týkajúce sa zabezpečenia národnej bezpečnosti alebo udržiavania verejného poriadku na ich území až po individuálnom posúdení skutočnej alebo potenciálnej hrozby, ktorú by dotknutý žiadateľ o medzinárodnú ochranu predstavoval pre tieto záujmy. Bránil teda, ako to v podstate uviedla aj generálna advokátka v bode 223 svojich návrhov, tomu, aby sa v rámci tohto konania členský štát s výlučným cieľom všeobecnej prevencie a bez toho, aby preukázal priamu súvislosť s individuálnym prípadom, odvolával na článok 72 ZFEÚ na účely odôvodnenia prerušenia, či dokonca zastavenia vykonávania povinností, ktoré mu vyplývajú z rozhodnutia 2015/1523 a/alebo rozhodnutia 2015/1601.
- 161 To vysvetľuje, prečo článok 5 ods. 2 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, ktorý sa týkal prvej fázy postupu premiestnenia a stanovoval povinnosť členských štátov premiestnenia uviesť minimálne každé tri mesiace počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na ich územie, priznáva tejto povinnosti bezpodmienečnú povahu a nestanovuje možnosť, aby sa tieto členské štáty odvolávali na existenciu hrozby pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na tomto území s cieľom odôvodniť neuplatnenie tohto ustanovenia. Neidentifikovanie žiadateľov, ktorí majú byť premiestnení do dotknutého členského štátu, v tomto počiatočnom štádiu tohto konania totiž znemožnilo akékoľvek individuálne posúdenie rizika, ktoré by mohli predstavovať pre verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť uvedeného členského štátu.
- 162 Pokiaľ ide ešte o ťažkosti, s ktorými sa Poľská republika stretla pri zabezpečení národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku vo fázach postupu premiestnenia nasledujúcich po prijatí záväzku 16. decembra 2016, treba poznamenať, že tieto ťažkosti sa týkajú začiatku dvojročného obdobia uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601.
- 163 V tejto súvislosti treba uviesť, ako už bolo pripomenuté v bode 95 tohto rozsudku, že premiestnenie veľkého počtu osôb, aké stanovujú rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601, predstavuje bezprecedentnú a zároveň komplexnú operáciu, ktorá si vyžaduje určitý čas na prípravu a realizáciu, najmä z hľadiska koordinácie medzi správnyimi orgánmi členských štátov, predtým, ako bude mať konkrétne účinky.

- 164 Okrem toho, ako tvrdia Poľská republika a Česká republika, ak by bol mechanizmus stanovený v článku 5 ods. 4 a 7 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 neúčinný najmä z dôvodu nedostatočnej spolupráce zo strany talianskych orgánov, takéto praktické ťažkosti sa nezdarujú byť vlastné uvedenému mechanizmu a mali byť prípadne vyriešené v duchu spolupráce a vzájomnej dôvery medzi orgánmi členských štátov, ktoré majú prospech z premiestnenia, a orgánmi členských štátov premiestnenia, ktorý sa má uplatňovať v rámci postupu premiestnenia stanoveného v článku 5 každého z týchto rozhodnutí (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2017, Slovensko a Maďarsko/Rada, C-643/15 a C-647/15, EU:C:2017:631, bod 309).
- 165 V tejto súvislosti treba poznamenať, že zo správ o premiestňovaní a presídľovaní vyplýva, že hoci na začiatku doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 bol počet skutočne premiestnených žiadateľov o medzinárodnú ochranu relatívne nízky najmä z dôvodu, že niektoré členské štáty odmietali v mnohých prípadoch premiestniť žiadateľov o medzinárodnú ochranu identifikovaných Helénskou republikou alebo Talianskou republikou najmä z dôvodu hrozby, ktorú by títo žiadatelia o medzinárodnú ochranu predstavovali pre ich verejný poriadok alebo ich bezpečnosť, tento problém postupne strácal na význame a tempo skutočne uskutočnených premiestnení sa zvyšovalo.
- 166 Ako totiž vyplýva z ôsmej, jedenástej a dvanástej správy o premiestňovaní a presídľovaní, členské štáty premiestnenia mohli za určitých podmienok vykonávať dodatočné, či dokonca systematické bezpečnostné kontroly, najmä prostredníctvom pohovorov, a pokiaľ ide o premiestnenie z Talianska, mali možnosť od 1. decembra 2016 požiadať o pomoc Agentúru Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) na uskutočnenie týchto pohovorov s cieľom, aby tieto kontroly naďalej neprimerane nespomaľovali postup premiestnenia.
- 167 Okrem toho, pokiaľ ide o premiestnenie z Grécka, členské štáty premiestnenia mali od nadobudnutia účinnosti rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 možnosť vyžadovať, aby bezpečnostné pohovory pred premiestnením vykonávali ich vlastní príslušníci policajného zboru.
- 168 Tieto opatrenia dopĺňali mechanizmus, ktorý stanovoval už článok 5 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, na zabezpečenie identifikácie dotknutých osôb, najmä v odsekoch 5 a 11 tohto článku, ktoré vyžadovali odobratie odtlačkov prstov pred a po ich odovzdaní, ako aj ich prenos do centrálného systému Eurodac.
- 169 Z toho vyplýva, že Poľská republika a Maďarsko sa nemôžu opierať o článok 72 ZFEÚ, aby odôvodnili svoje odmietnutie splniť všetky povinnosti premiestnenia, ktoré im ukladá článok 5 ods. 2 a 4 až 11 rozhodnutia 2015/1523 a/alebo článok 5 ods. 2 a 4 až 11 rozhodnutia 2015/1601.
- 170 Ako v podstate uviedla aj generálna advokátka v bodoch 226 a 227 svojich návrhov, argumentácia založená na výklade článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ nemôže vyvrátiť tento záver. Nič totiž nenasvedčuje tomu, že účinné zachovanie základných štátnych funkcií uvedených v tomto poslednom uvedenom ustanovení, akým je ochrana národnej bezpečnosti, mohlo byť zabezpečené len tak, že sa neuplatnia rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601.
- 171 Naopak, mechanizmus stanovený v článku 5 ods. 4 a 7 každého z uvedených rozhodnutí, vrátane jeho konkrétneho uplatňovania, ako sa vyvinulo v praxi počas obdobia uplatňovania týchto rozhodnutí, ponechával členským štátom premiestnenia reálne možnosti chrániť svoje záujmy súvisiace s verejným poriadkom a vnútornou bezpečnosťou v rámci preskúmania individuálnej situácie každého žiadateľa o medzinárodnú ochranu, ktorého premiestnenie bolo navrhnuté, pričom sa však neohrozil cieľ týchto rozhodnutí spočívajúci v zabezpečení skutočného a rýchleho premiestnenia počtu žiadateľov, ktorí zjavne potrebujú medzinárodnú ochranu, s cieľom znížiť tlak vyvíjaný na grécky a taliansky azylový systém.
- 172 Dôvody Poľskej republiky a Maďarska založené na článku 72 ZFEÚ v spojení s článkom 4 ods. 2 ZEÚ, ktoré uviedli na svoju obranu, sa preto musia zamietnuť.

O dôvode Českej republiky uvedenom na jej obranu a založenom na nefunkčnosti a neúčinnosti, ktorými trpí mechanizmus premiestnenia stanovený v rozhodnutiach 2015/1523 a 2015/1601 pri jeho uplatňovaní v praxi

Argumentácia účastníkov konania

- 173 Česká republika tvrdí, že jej rozhodnutie neuplatniť rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601 bolo odôvodnené skutočnosťou, že mechanizmus premiestnenia stanovený týmito rozhodnutiami sa pri svojom uplatnení v praxi ukázal vo veľkej miere nefunkčný a neúčinný, a to najmä z dôvodu systematického nedostatku v spolupráci gréckych a talianskych orgánov alebo z dôvodu, že v Grécku alebo Taliansku v neboli čase prijatia záväzkov premiestnenia žiadni žiadatelia o medzinárodnú ochranu, ktorí mali byť premiestnení, čo je zrejme z neúspechu tohto mechanizmu, pokiaľ ide o celkový počet uskutočnených premiestnení.
- 174 Vzhľadom na hrozby pre verejnú bezpečnosť, ktoré vyplývali z premiestnenia osôb potenciálne spojených s náboženským extrémizmom, sa malo zabezpečiť, aby sa každý členský štát premiestnenia mohol chrániť v súlade s článkom 4 ods. 2 ZEÚ a konkrétnejšie s článkom 72 ZFEÚ. Táto zásada sa odráža aj v článku 5 ods. 7 každého z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601. Mechanizmus premiestnenia pritom pri svojom uplatnení v praxi nezabezpečil takúto ochranu verejnej bezpečnosti najmä z dôvodu absencie dostatočných informácií o dotknutých osobách a nemožnosti viesť bezpečnostné pohovory, hoci išlo o podmienky nevyhnutné na overenie, či tieto osoby nepredstavujú hrozbu pre národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok v členskom štáte premiestnenia.
- 175 Z toho vyplýva, že prijatie záväzkov premiestnenia podľa článku 5 ods. 2 každého z týchto rozhodnutí bolo len čisto formálnym úkonom, ktorý nerealizoval cieľ skutočného premiestnenia sledovaný uvedenými rozhodnutiami.
- 176 Česká republika preto uprednostnila sústreďovanie svojho úsilia na účinnejšie podporné opatrenia než opatrenie premiestnenia tým, že tak na bilaterálnej úrovni, ako aj v rámci Únie poskytla finančnú a technickú pomoc alebo personálnu pomoc najpostihnutejším tretím krajinám a členským štátom, ktoré sa nachádzajú v prvej línii hromadného prílevu osôb, ktoré jednoznačne potrebujú medzinárodnú ochranu.
- 177 Komisia tieto argumenty odmieta.

Posúdenie Súdnym dvorom

- 178 Na úvod treba pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 31 tohto rozsudku, že 5. júna 2017 Česká republika prijala uznesenie vlády č. 439, ktorým sa tento členský štát rozhodol pozastaviť vykonávanie svojich povinností prijatých na zasadnutí Európskej rady 25. a 26. júna 2015, ktoré boli následne formalizované na zasadnutí zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Európskej rade 20. júla 2015 a vykonané rozhodnutím 2015/1523, ako aj plnenie svojich povinností vyplývajúcich z rozhodnutia 2015/1601 „vzhľadom na závažné zhoršenie stavu v oblasti bezpečnosti v Únii... a vzhľadom na zjavnú nefunkčnosť systému premiestnenia“. Je nesporné, že Česká republika počas celej doby uplatňovania uvedených rozhodnutí toto pozastavenie nezrušila.
- 179 V prejednávanej veci Česká republika v rámci svojej obrany v konaní o nesplnení povinnosti, ktoré sa jej týka, vychádza z úvah týkajúcich sa nefunkčnosti alebo neúčinnosti, ktorými pri svojom uplatňovaní v praxi trpel mechanizmus premiestnenia stanovený rozhodnutiami 2015/1523 a 2015/1601, vrátane osobitného mechanizmu stanoveného v článku 5 ods. 4 a 7 každého z týchto rozhodnutí, ktorého cieľom je umožniť členským štátom chrániť národnú bezpečnosť alebo verejný poriadok na ich území v rámci postupu premiestnenia, ako odôvodnenie jej rozhodnutia neplniť povinnosti premiestnenia, ktoré pre ňu vyplývali z článku 5 ods. 2 a 4 až 11 každého z tých istých rozhodnutí.

- 180 V tejto súvislosti nemožno pripustiť, pokiaľ sa nemá ohroziť cieľ solidarity vlastný rozhodnutiam 2015/1523 a 2015/1601, ako ani záväzná povaha týchto aktov, aby sa členský štát bez toho, aby sa na tento účel odvolával na právny základ stanovený Zmluvami, mohol opierať o svoje jednostranné posúdenie údajnej neúčinnosti, či dokonca údajnej nefunkčnosti mechanizmu premiestnenia zavedeného uvedenými aktmi, najmä pokiaľ ide o udržiavanie verejného poriadku a zabezpečenie vnútornej bezpečnosti, aby sa vyhol akejkolvek povinnosti premiestnenia vyplývajúcej mu z týchto aktov.
- 181 Treba tiež pripomenúť, ako už bolo zdôraznené v bode 80 tohto rozsudku, že záťaž spojená s dočasnými opatreniami stanovenými v rozhodnutiach 2015/1523 a 2015/1601, keďže boli prijaté na základe článku 78 ods. 3 ZFEÚ s cieľom pomôcť Helénskej republike a Talianskej republike lepšie čeliť núdzovej situácii v dôsledku náhleho prílevu štátnych príslušníkov tretích krajín na ich územie, musí byť v zásade rozdelená medzi všetky ostatné členskými štátmi v súlade so zásadou solidarity a spravodlivého rozdelenia zodpovednosti medzi členskými štátmi, čo je zásada, ktorou sa podľa článku 80 ZFEÚ spravuje azylová politika Únie.
- 182 Okrem toho praktické ťažkosti pri uplatňovaní rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601, na ktoré poukazuje Česká republika, sa nezdajú byť vlastné mechanizmu premiestnenia stanovenému týmito rozhodnutiami, ani osobitnému mechanizmu obsiahnutému v článku 5 ods. 4 a 7 každého z týchto rozhodnutí, a v súlade s tým, čo už bolo pripomenuté v bode 164 tohto rozsudku, musia byť prípadne vyriešené v duchu spolupráce a vzájomnej dôvery medzi orgánmi členských štátov, ktoré majú prospech z premiestnenia, a orgánmi členských štátov premiestnenia, ktorý sa má uplatňovať v rámci postupu premiestnenia stanoveného v článku 5 každého z týchto rozhodnutí.
- 183 Údajná neúčinnosť alebo údajná nefunkčnosť mechanizmu premiestnenia tak nebránila ostatným členským štátom v tom, aby v pravidelných intervaloch prijali záväzky premiestnenia a vykonali skutočné premiestnenie žiadateľov o medzinárodnú ochranu počas celej doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 a ešte výraznejšie ku koncu tejto doby, ako odpoveď na výzvu nachádzajúcu sa v mesačných správach Komisie o premiestňovaní a usídľovaní zvýšiť tempo premiestnení pred uplynutím uvedenej doby.
- 184 Okrem toho niektoré praktické problémy, na ktoré poukázala Česká republika, sa týkajú skutočnosti, už uvedenej v bodoch 95 a 163 tohto rozsudku, že premiestnenie veľkého počtu osôb, aké stanovujú rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601, predstavuje bezprecedentnú a zároveň komplexnú operáciu, ktorá si vyžaduje určitý čas na prípravu a realizáciu, najmä pokiaľ ide o koordináciu medzi správnymi orgánmi členských štátov, a to predtým, ako bude mať konkrétne účinky.
- 185 V tejto súvislosti treba tiež pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 166 tohto rozsudku, že počas doby uplatňovania rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601 boli v rámci postupu premiestnenia vykonané určité úpravy s cieľom reagovať najmä na praktické problémy uvedené Českou republikou. Je to tak najmä v prípade možnosti členských štátov premiestnenia vykonávať dodatočné bezpečnostné kontroly v Grécku alebo v Taliansku pred premiestnením žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ako aj možnosti ponúkanej od 1. decembra 2016 požiadať Europol o pomoc pri vykonávaní týchto dodatočných bezpečnostných kontrol v Taliansku.
- 186 Napokon treba tiež zamietnuť tvrdenie Českej republiky, podľa ktorého tento členský štát uprednostnil podporu Helénskej republiky a Talianskej republiky ako členských štátov nachádzajúcich sa v prvej línii, ako aj niektorých tretích krajín tak, že im poskytla pomoc v inej forme než formou premiestnenia.
- 187 Keďže totiž rozhodnutia 2015/1523 a 2015/1601 boli od ich prijatia a počas doby ich uplatňovania pre Českú republiku záväzné, bol tento členský štát povinný splniť si povinnosti premiestnenia uložené týmito rozhodnutiami bez ohľadu na poskytnutie iných druhov pomoci Helénskej republike a Talianskej republike, hoci cieľom takejto pomoci bolo tiež zmierniť tlak na azylové systémy týchto

dvoch členských štátov nachádzajúcich sa v prvej línii. Navyše treba poznamenať, že niektoré pomoci boli uložené uvedenými rozhodnutiami alebo inými aktmi prijatými na úrovni Únie. Takáto pomoc nemohla v žiadnom prípade nahradiť výkon povinností vyplývajúcich z rozhodnutí 2015/1523 a 2015/1601.

188 Z toho vyplýva, že dôvod Českej republiky uvedený na jej obranu založený na údajnej nefunkčnosti a na údajnej neúčinnosti mechanizmu premiestnenia upraveného rozhodnutiami 2015/1523 a 2015/1601 treba zamietnuť.

189 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že:

- Poľská republika si od 16. marca 2016 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí,
- Maďarsko si od 25. decembra 2015 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedlo primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jeho územie, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia, a
- Česká republika si od 13. augusta 2016 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí.

O trovách

190 Podľa článku 138 ods. 1 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Podľa článku 140 ods. 1 toho istého poriadku členské štáty, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania.

191 Keďže Komisia vo veci C-715/17 navrhla uložiť Poľskej republike povinnosť nahradiť trovy konania a Poľská republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou. Treba rozhodnúť, že Česká republika a Maďarsko, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania na podporu Poľskej republiky v tejto veci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

192 Keďže Komisia vo veci C-718/17 navrhla uložiť Maďarsku povinnosť nahradiť trovy konania a Maďarsko nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť mu povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou. Je potrebné rozhodnúť, že Česká republika a Poľská republika, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci na podporu Maďarska v tejto veci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

193 Keďže Komisia vo veci C-719/17 navrhla uložiť Českej republike povinnosť nahradiť trovy konania a Česká republika nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania vynaložené Komisiou. Je potrebné rozhodnúť, že Maďarsko a Poľská republika, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci na podporu Českej republiky v tejto veci, znášajú svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

1. Veci C-715/17, C-718/17 a C-719/17 sú spojené na účely rozsudku.
2. Poľská republika si od 16. marca 2016 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/1523 zo 14. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka, a článku 5 ods. 2 rozhodnutia Rady (EÚ) 2015/1601 z 22. septembra 2015 o zavedení dočasných opatrení v oblasti medzinárodnej ochrany v prospech Talianska a Grécka, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí.
3. Maďarsko si od 25. decembra 2015 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedlo primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jeho územie, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré mu vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 tohto rozhodnutia.
4. Česká republika si od 13. augusta 2016 tým, že v pravidelných intervaloch a minimálne každé tri mesiace neuviedla primeraný počet žiadateľov o medzinárodnú ochranu, ktorí môžu byť urýchlene premiestnení na jej územie, nesplnila povinnosti, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1523 a článku 5 ods. 2 rozhodnutia 2015/1601, ako aj v dôsledku toho ďalšie povinnosti premiestnenia, ktoré jej vyplývajú z článku 5 ods. 4 až 11 každého z týchto dvoch rozhodnutí.
5. Poľská republika znáša svoje vlastné trovy konania vo veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17 a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia vo veci C-715/17.
6. Maďarsko znáša svoje vlastné trovy konania vo veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17 a je povinné nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia vo veci C-718/17.
7. Česká republika znáša svoje vlastné trovy konania vo veciach C-715/17, C-718/17 a C-719/17 a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska komisia vo veci C-719/17.

Podpisy